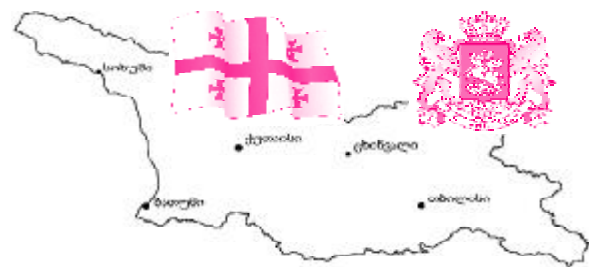

საქართველოს რესპუბლიკა

www.sakresp.ge

იმისთანა წმინდა საძმეში, ბედობიც ბეჭდ-
ვუბი სიფყვას, ფუფილებით და ჭაბჭაბით ბუბ-
თის გაფანა ყველა უკადრისმბაჭე უსამაგლეისა.

ოთხშაბათი, 13 აპრილი. 2016 წ. №68 (7960), გამოცემის 98-ე წელი | ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge | ფასი 50 თეთრი.

გიგლა ბარამიძე:

NDI-ის კვლევებში
მხოლოდ ნაციონალთა
მხარდამჭერები
მონაწილეობენ

2

გუგაზ სანიშვილი:

„ბიძინამ ძალიან კარგად
იცის, რომ მე საქმისთვის
და ქვეყნისთვის
არ მიღალბებია!“

18-წლამდელთათვის ნაკითხვა მიზანშეწონილია

**სრუქაქუნა
მასოდალაბი
და
ბაკაკასებული
სოდილაბი**

4

სანამ ჯერ კიდევ არ არის გვიან!

**ანუ რა ფასის გადახდა მოუწევს
ვეროვას თავისივე დანაშაულებრივი
გულბრილობის გამო**

**მეგის ქარდავას
განერალ-მაიორ
რომან დუმბაძის
განზრახ ჯგუფურად
მკვლელობის შეკვეთაში
ადანაშაულებენ**

საბარტოშვილს სახელმწიფო უსაფრ-
თხოების სამსახურის წარმომადგენელმა არსე-
ბულ სისხლის სამართლის საქმეზე 2016
წლის 7 აპრილს გამოიტანეს დადგენილე-
ბა პირის ბრალდების შესახებ და 8 აპრილს
ბრალდებულის სახით სისხლის სამართლის
პასუხისმგებლობა დაუსწრებლად მისცეს სა-
ქართველოს მოქალაქე მეგის ქარდავა, სა-
ქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწი-
ლის „ე“ ქვეპუნქტით და მე-3 ნაწილის „გ“
ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაუ-
ლის ჩადენისთვის, საქართველოს მოქალა-
ქე გენერალ-მაიორ რომან დუმბაძის განზ-
რახ ჯგუფურად მკვლელობის შეკვეთის
ფაქტზე, – განაცხადა გუშინ სახელმწიფო
უსაფრთხოების სამსახურში გამართულ
ბრიფინგზე გამომძიებელმა საველე მოთაიშ-
ვილმა.

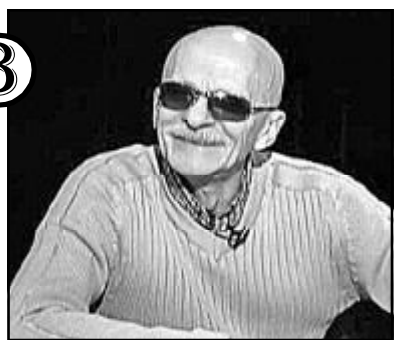
მისი თქმით, გამოძიებით დადგენილია,
რომ მეგის ქარდავა შუამავლის მეშვეობით
რუსეთის ფედერაციაში, ქ. მოსკოვში მოქ-
მედ კრიმინალურ დაჯგუფებას დაუკავ-
შირდა და რომან დუმბაძის მკვლელობა შე-
უკვეთა. 2012 წლის 21 მაისს, ქ. მოსკოვში
ოთხკაციანმა ჯგუფმა ეს მკვლელობა გარ-
კვეთული თანხის სანაცვლოდ განახორციე-
ლა. ოთხივე პირი სასჯელს რუსეთის ფედე-
რაციაში იხდის, ხოლო შუამავალი საქარ-
თველოში იქნა დაკავებული და იგი სასა-
მართლომ დამნაშავედ ცნო.

რომან დუმბაძე 2004 წლიდან სასჯელს
იხდიდა საქართველოში სხვადასხვა მიზეზ
დანაშაულის ჩადენისთვის. 2008 წლის 27
აგვისტოს იგი შეწვალებული იქნა საქარ-
თველოს იმჟამინდელი პრეზიდენტის გან-
კარგულებით. სისხლის სამართლის საქმეს
მინიჭებული აქვს საიდუმლოების გრიფი.
გამოძიების ინტერესებიდან გამომდინარე
საქმის დეტალები ჯერჯერობით არ ნმა-
ურდება.

სახელმწიფოს ყურადღება – ღირსეულთ!

**ეს გაპორჩიული
ხელოვანი და
მოღვაწე ნაგვილად
იხსახურებს ამ დიდ
ეროვნულ ჯილდოს!..**

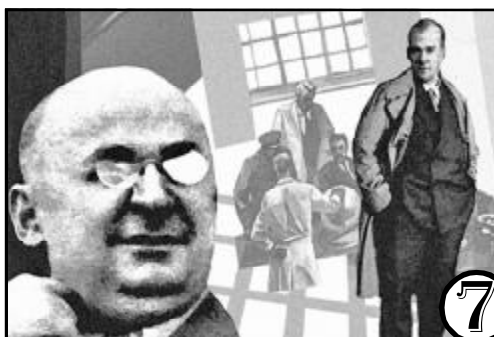
3

ინგლისური ისნაპლეთ, ტაქსისტებო!

**სატაქსო გიზნისი –
უეზლუდვა თუ
ნახალისება?!**

11

ნიკოლაუს რიდი.

გარემონტი ქიმიკოსი

**ორი
შესვედრა
ბერიასთან**

7

რასაც ჩვენს გაზეთში წაიკითხავთ, სვებგან ვერ ნახავთ!

ეს გამორჩეული ხელოვანი და მოღვაწე ნამდვილად იმსახურებს ამ დიდ პიროვნულ ჯილდოს!..

საქართველოს პრემიერ-მინისტრს, ბატონ გიორგი კვირიკაშვილს

ფერწერასა და გრაფიკაში მიღწეული თვალსაჩინო წარმატებებისთვის მსატყვარ მლადიმერ კანდელაკი-პის რუსთაველის პრემიაზე წარსადგენად:

ბატონო პრემიერო, ვლადიმერ კანდელაკი თანამედროვე ქართველ მხატვართა სახელოვანი პლეადის თვალსაჩინო წარმომადგენელია. მისი ჟანრობრივად მრავალფეროვანი შემოქმედება უზაღო ფერწერული მანერით, მაღალი გემოვნებით, დახვეწილი ხელწერით, თემის სიახლითა და გარესამყაროს აღქმის თავისებურებით გამოირჩევა.

ვლადიმერ კანდელაკის მხატვრობა უაღრესად მნიშვნელოვანია ქართული სახვითი და გრაფიკული ხელოვნების განვითარების, მსოფლიო კულტურაში საქართველოს წვლილის გააზრების, პოსტმოდერნული მიმდინარეობების, კერძოდ, „ნონ კონფორმიზმის“ აღმოცენებისა და ღირებულებათა შკალაზე მისი ადგილის განსაზღვრის, კომუნისტური სისტემის რღვევის გენეზისის, გასული საუკუნის მეორე ნახევარში, ჯერ კიდევ რკინის ფარდის არსებობის პირობებში კულტურული ცნობიერების ფორმირებისა და ამ პროცესში ხელოვნების მოღვაწეთა როლის წარმოჩენის თვალსაზრისით.

მხატვრის მიერ დოკუმენტური პროზის ჟანრში შექმნილმა ნიგმა „პიკის ქალმა“ (2003 წ), სადაც ვლადიმერ კანდელაკი ფაქიზ ფსიქოლოგიზმს, ადამიანის ბუნებაში წვდომისა და ნააზრევის ოსტატურად გადმოცემის უნარს ავლენს – ჟურნალისტთა საერთაშორისო ფონდის საპატიო ჯილდო, „ოქროს ფრთა“ და იმსახურა.

მხატვარმა უძველესი იარაღის, საბრძოლო და ყოფითი დანიშნულების ნივთების უნიკალური კოლექცია შექმნა, რომელიც ათასამდე დასახელების ეთნოგრაფიულ ნიმუშს შეიცავს (საბრძოლო იარაღი, საბრძოლო აღჭურვილობა, სასმისები, თასები, ყანწები, სამი კულა და სხვ.). ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორები, პროფესორები მარიკა ლორთქიფანიძე და კოტე ჩოლოყაშვილი მაღალ შეფასებას აძლევენ ვლადიმერ კანდელაკის კოლექციას და აღნიშნავენ, რომ მთელ ამიერკავკასიაში მას ანალოგი არ დაეძებება.

ვლადიმერ კანდელაკი საქართველოს ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი (2002 წ), ღირსების ორდე-

ნის კავალერი (2000 წ), თბილისის საპატიო მოქალაქეა (2005 წ).

ცნობილია მხატვრის ქველმოქმედება და სტუდენტებისთვის გაწეული დახმარება – წლების მანძილზე თბილისის სამხატვრო აკადემიის 10 საუკეთესო სტუდენტი მის მიერ დაარსებული საქველმოქმედო ფონდის სტიპენდიატი იყო.

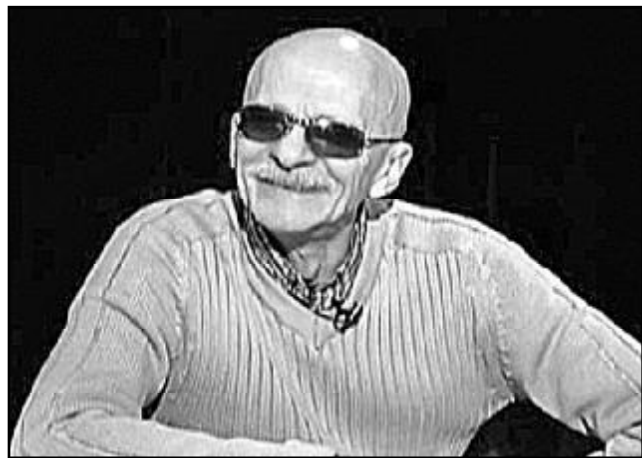
ვლადიმერ კანდელაკის დაფინანსებით გამოიცა სამეცნიერო ხასიათის ლიტერატურა, რომლებიც არასოდეს დაკარგავს აქტუალობას: „ქართული კულტურა“ (ინგლისურ ენაზე), სერგო ქობულაძის მონოგრაფია „ოქროს კვეთა“, ალბომი „თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემია“ და სხვ.

ნაყოფიერი გამოდგა მხატვრის ხანგრძლივი შემოქმედებითი მივლინება ამერიკის შეერთებულ შტატებში, კერძოდ, ფილადელფიაში, სადაც მან საეტაპო მნიშვნელობის ფერწერული და გრაფიკული ნამუშევრები შექმნა და პერსონალური გამოფენებით წარსდგა საზოგადოების წინაშე, რამაც მხატვარს წარმატება და საყოველთაო აღიარება მოუტანა.

ვლადიმერ კანდელაკის ნამუშევრები, რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის სერგეი ლავროვის ინიციატივით ორჯერ გამოიფინა ამერიკაში, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში. აზიისა თუ ევროპის ქვეყნების გალერეებში მოწყობილმა ექსპოზიციებმა სპეციალისტებისა და ფართო საზოგადოების მაღალი შეფასება დაიმსახურა. ამერიკასა და საქართველოში გამოცემულია მხატვრის ფერწერული ტილოების, გრაფიკული ნამუშევრებისა და პოპ არტის კატალოგები, მისი არაერთი ნამუშევარი მსოფლიოს საუკეთესო კერძო კოლექციებსა და მუზეუმებს ამუშვენებს. ცნობილი ხელოვნებათმცოდნეები ვლადიმერ კანდელაკის შემოქმედებას სწავლობენ და მის შესახებ წერილებსა თუ ანალიტიკური ხასიათის გამოკვლევებს მაღალი რეიტინგის მქონე ჟურნალ-გაზეთებში ათავსებენ.

სამი წელია, რაც მხატვარი ამერიკიდან მშობლიურ თბილისში დაბრუნდა და თან მრავალი ნამუშევარი ჩამოიტანა – ფილადელფიაში შესრულებული ფერწერული ტილოები და გრაფიკული ნამუშევრები, რომლებიც ვლადიმერ კანდელაკის ნაყოფიერ, შემოქმედებითი ძიებებით აღსავსე გზას რელიეფურად წარმოაჩენს.

ვლადიმერ კანდელაკის მოღვაწეობის ვრცელ პა-

რამეტრებს, მის მდიდარ შემოქმედებით სპექტრს შოთა რუსთაველის პოემის, „ვეფხისტყაოსნის“ ილუსტრაციებიც ამუშვენებს, რაც ძალზე მნიშვნელოვანია პოემის ახლებური წაკითხვისა და მხატვრულად გააზრების თვალსაზრისით.

მრავალპლანიანი შემოქმედებითი და საზოგადოებრივი მოღვაწეობით ვლადიმერ კანდელაკს საკუთარი წვლილი შეაქვს ქართული კულტურის განვითარებაში, ჩვენი ქვეყნის მსოფლიო თანამეგობრობაში ადგილის დამკვიდრებისა და საერთაშორისო ასპარეზზე პოზიტიურად წარმოჩენაში.

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ სარედაქტორო რედკოლეგია ვლადიმერ ანდროს ძე კანდელაკს – სახელოვან მხატვარს, მწერალს, საზოგადო მოღვაწესა და დიდი ერუდიციის მქონე პიროვნებას ყოველი ქართველისთვის საამაყო ჯილდოს, შოთა რუსთაველის სახელობის პრემიაზე წარადგენს.

ამ უაღრესად მნიშვნელოვან პრემიას ვლადიმერ კანდელაკი, უპირველეს ყოვლისა, იმსახურებს როგორც თანამედროვე მხატვრობის, ზოგადად, ჩვენი ქვეყნის კულტურული ცხოვრების ერთ-ერთი გამორჩეული, წარმართველი ძალა.

ვლადიმერ კანდელაკის მხატვრობიდან მომდინარე იმპულსები ანაზღად აირეკლება საზოგადოების განწყობაზე, კათარსის ფუნქციას ასრულებს და დადებით განწყობას აღძრავს. ნოვატორობით, სიღრმით, ფერწერული გადაწყვეტით გამორჩეული, მხატვრის მიერ სხვადასხვა დროს შექმნილი, დღეს ძალზე პოპულარული ფერწერული და გრაფიკული ნამუშევრებით გვჯერა, მომავალშიც არაერთი თაობა იამაყებს.

პატივისცემით
**გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკის“
სარედაქციო კოლეგია
(თაბოსი, ივანე მაჩაბლის ქ.№7; ტ. 2 93-37-87, 599-360-935)**

სამაგალითო პიროვნება

80მდინარე წლის 3 აპრილს გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში“ გამოქვეყნებული იყო სტატია ცნობილი ხელმძღვანელი მუშაკის, მეცნიერისა და საზოგადო მოღვაწის ბატონ ნოდარ ტყეშელაშვილის დაბადებიდან 80 წლისთავის აღსანიშნავად. სტატიაში ობიექტურად, ყოველგვარი გაზვიადების გარეშე მოთხრობილია მრავალი წლის მანძილზე სახელმწიფო ორგანოებში და სამეცნიერო დაწესებულებებში მისი ნაყოფიერი მოღვაწეობის შესახებ.

საჭიროა აღნიშნოს, რომ ბატონ ნოდარ ტყეშელაშვილს საქმიანობა, მისი შრომის ასპარეზზე გამოსვლის შემდეგ, მართლაც მხოლოდ და მხოლოდ მშობლიური ქვეყნის აღორძინებისა და ხალხის კეთილდღეობის ასამაღლებლად.

ბედნიერია ერი, რომელსაც ბევრი ჰყავს ასეთი გულდაჯერებული ადამიანები, რომლებსაც გამორჩეული ნიჭით, საქმიანი თვისებებით, შესწევთ უნარი, განსაკუთრებული გავლენა იქონიონ საერთო საქმის ვითარებაზე და ქვეყნის აღორძინების საკითხებზე. მომავალში, მთავრობის ბრძოლისუნარიანობის ამაღლების მიზნით, საჭიროა ამჟამად მიმდინარე პარლამენტის შემადგენლობის შერჩევის დროს მის შემადგენლობაში მაქსიმალურად იქნეს გათვალისწინებული ძველი და ახალი კადრების მიზანდასახულად შეხამების აუცილებლობა.

სწორედ ერთ-ერთი ასეთი ტიპის ხელმძღვანელია ჩვენი საპატიო იუბილარი, ბატონი ნოდარ ტყეშელაშვილი, რომელიც მხოლოდ და მხოლოდ დაუზარელი, მონდომებული შრომის შედეგად შეძლო წარმატებით ემუშავა რაიონის კომპაგვიზირებული ორგანიზაციის მდივნიდან დაწყებული მრავალი სახელმწიფო სამეცნიერო დაწესებულების და რეს-

პუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პასუხსაგებ თანამდებობებზე, სადაც მან გარკვეულ წარმატებებს მიაღწია და საზოგადოების სათანადო მოწონება დაიმსახურა.

საქართველოს რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის მიღების პერიოდში ბა-

ტონი ნოდარი მუშაობდა საქართველოს სოციალურ-ეკონომიური და რეგიონული პრობლემების სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორად. ცნობილია, რომ ამ პერიოდში ბატონმა ნოდარმა, ეკონომიკური მეცნიერების დოქტორმა და უკვე საკმაოდ აღიარებულმა მეცნიერმა, თავის მრავალრიცხოვან მეცნიერულ ნაშრომებში წარმოადგინა მნიშვნელოვანი მოსაზრებები და წინადადებები ქვეყნის საბაზრო ეკონომიკაზე გადასვლასთან დაკავშირებით სოციალურ-ეკონომიკური მმართველობის სფეროში შესაბამისი ცვლილებების თაობაზე, რამაც სპეციალისტების საჭირო ყურადღება მიიქცია. ამასთან ერთად, საზოგადოებისა და მეცნიერების გარკვეული ნაწილის აზრით, გაუგებარი და დასაწინაა, რომ ბატონი ნოდარის და მისი მსგავსი სხვა სპეციალისტების მდი-

დარი გამოცდილება და შესაძლებლობები სრულყოფილად არ ყოფილა (**დღესაც ბ.ბ.**) გამოყენებული ქვეყნის მმართველობის რეორგანიზაციის დროს, როცა დღემდის ჯერ კიდევ ბევრი სოციალურ-ეკონომიკური საკითხი მოუგვარებელია, რაც იწვევს დამატებით პრობლემებს ქვეყნის სრულყოფილად მართვის საქმეში.

ჩვენი რესპუბლიკის კრიზისული მდგომარეობიდან გამოსვლის აუცილებელ პირობად მიგვაჩნია, რომ სახელმწიფოს მმართველობის ორგანოებში ძირითადად ახალგაზრდა, შესაბამისად გამოცდილ პერსპექტიულ კადრებთან ერთად გამოვიყენოთ ბატონი ნოდარი ტყეშელაშვილის მცოდნე სპეციალისტები და გამოცდილი მუშაკები, რათა ძირფესვიანად შეიცვალოს ამჟამად არსებული მდგომარეობა, რაც იწვევს საზოგადოების გაუთავებელ უკმაყოფილებას.

მე პირადად უდიდესი მადლობა უნდა ვუთხრა ბატონ ნოდარს წლების მანძილზე მეცნიერების განვითარებისა და სხვა კონკრეტულ საკითხებში მასთან საჭირო ურთიერთობისათვის, რაც როგორც ჩემთვის, ასევე სხვებისთვის იქნება სამაგალითო და დაუვინყარი.

ბოლოს, საქართველოს ომის, შრომისა და სამხედრო ძალების მრავალრიცხოვან ვეტერანთა სახელით მთელი გულთა და სულით უნდა მივულოცო ბატონ ნოდარს, ღირსეულ მამულიშვილს, აღიარებულ ხელმძღვანელს და საზოგადო მოღვაწეს, სახელოვანი 80 წლის იუბილე ძვირფას ოჯახთან ერთად, ვუსურვო ჯანმრთელობა და ახალი ახალი წარმატებები ცხოვრებაში.

გიორგი ხაზარაძე,
მინაგან საქმეთა სამინისტროს დამსახურებული მუშაკი, გექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი, აკადემიკოსი

გზა, რომელიც განსაზღვრავს ტაპირის მიგვიყვანს

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის თავმჯდომარის მოადგილემ ირაკლი სერგიაშვილმა, ქალაქ მარტვილში, ღვთისმშობლის მიძინების სახელობის ტაძართან მისასვლელი ადგილობრივი მნიშვნელობის გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები დაათვალიერა.

მარტვილის ღვთისმშობლის მიძინების ტაძარი VII საუკუნეში აიგო. ტაძართან მისასვლელ გზაზე ერთ დროს არსებული ასფალტ-ბეტონის საფარი მთლიანად დაშლილი იყო. აღნიშნული მონაკვეთის რეაბილიტაციის შედეგად, მომლოცველები და ტურისტები ღვთისმშობლის მიძინების სახელობის ტაძართან განასვლენ და კომფორტული გზით მივლენ. ასევე, გაუმჯობესდება ტაძრის საყოფაცხოვრებო და სამეურნეო ნაგებობებთან მისასვლელი გზაც.

პროექტით გათვალისწინებულია: გზის საფალი ნაწილის, ხელოვნური ნაგებობების, ეზოში შესასვლელის, ავტომანქანების გასაჩერებელი მოედნის, კიუვეტებისა და მიერთების მოწყობა-რეაბილიტაცია. ასევე, საგზაო ნიშნების, ზღუდავების, მიმართველი ბოქსების დამონტაჟება და საფალი ნაწილის მოწმენა. პროექტი სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ფინანსდება და მისი ღირებულება 441 ათას 470 ლარია. სარეაბილიტაციო სამუშაოები მიმდინარე წელს დასრულდება.

ზომიერადი მკითხველის ყურს, იქნებ, ეუცხოვა კიდეც სათაურში გამოტანილი ტერმინები: მახოდალები და სოდილები. არა და, ორივე ძირძველი ქართული სიტყვაა. ეგ არის, ახლა ამ სიტყვებს საქართველოს ერთი დიდი კუთხის მკვიდრები იყენებენ მხოლოდ, დანარჩენებმა ალარ იციან მათი შინაარსი და კარგი იქნება აწი მაინც თუ ეცოდინებათ. სხვა თუ არაფერი, თბილისიდან ზუგდიდში ან სენაკში ჩასულებს ის მაინც არ გაუკვირდებათ, ვინმე ცნობისმოყვარემ რომ ჰკითხოთ: ჩვენი მახოდალი პრეზიდენტი როგორ ბრძანდება? ან სოდილი პოლიტიკოსების რაოდენობა ხომ არ გაზრდილაო ამ ბოლო წანებში?

არ იფიქროთ, მკითხველის ლინგვისტური განათლება იყოს ჩემი მიზანი ამჯერად. ჯერ ერთი, ძალიან მინდა, ქართულ ლექსიკას მივიწყებული სიტყვები დაუბრუნდეს და, მეორე, ჩემს ამჟამინდელ სათქმელს ძალიან მოუხდება ზემოთ ნახსენები „ახალი“ ტერმინები, თორემ მათი სინონიმების მეტი რა გვაქვს ახლანდელ ქართულში! აბა, ნახეთ, როგორ პროზაულად ჟღერს „მოსექსავე პრეზიდენტი“ და რა პოეტურად – „მახოდალი პრეზიდენტი!“ ხომ ასეა? ანდა, განა „ხოდილი პოლიტიკოსი“ უფრო სოლიდური ეპითეტი არ არის, ვიდრე „მოსექსილი პოლიტიკოსი“?

ჰო და, სწორედ ამიტომ მივმართე ჩვენი ისტორიული ლექსიკის ამოუწყვეტ საღაროს. მუხრან მაჭავარიანისა არ იყოს, „არა, სხვისი მისაბაძი რა გვჭირს, თვარა კი, ...წვიმა რაა, წვიმასაც კი აქვს სახელი ცხრა“. თქვე კაი ხალხო, წვიმას თუ ცხრა სახელი აქვს, ადამიანის გაცემების ხელობას არ ექნებოდა ქართული სახელი, ყველას რომ პირზე აკერია სექსი და სექსი... აქვს და მეტი არა! მაგრამ, რად გინდა, რა, ზრდილობის ტაბუ ადევს ყველას. ახლა რომ თქვა სადმე, ვინმეზე, რა კარგი მოსატ...ვიაო, შეიძლება თავგაუთუბელმა ვერ გაასწრო იქიდან, მაგრამ, თუ ეტყვი ვინმეს, რა სექსუალური ხარო, – კომპლიმენტად ჩაგითვლიან და შეიძლება მაღლობაც გითხრან.

ასეა, რა! ამიტომ გამიკვირდა ძალიან ის „საყოველთაო“ აღშფოთება და შეშფოთება, რაც ე. წ. ფარული ჩანანერების გამოქვეყნებამ გამოიწვია ჩვენს დემოტრაკებში – მკბენარით მოდებულ არასამთავრობოებში. რა საიდუმლო გაუმჟღავნეს ისეთი, ამ ჩვენს იმნაირებს, რომლის გამჟღავნება, თურმე, კრიმინალურ დანაშაულად ითვლება ცივილიზებულ სამყაროში, ანუ დასავლეთში, საითაც ჩვენი ხელისუფლება და მისი შნირები მუხლჩაუხრელად მიისწრაფვიან.

რა გამჟღავნეს და, ჩვენი ხელისუფლების მაღალჩინოსნების ათასნაირი სექსაობა გადაულიათო, თურმე, ჩუმად. მერე და ჟიმაობა ეკრძალებათ ხელი სუფლებში მყოფ ადამიანებს? ეკრძალებათ კი არა, სავალდებულოც კი არის. აი, მაგალითად, ამერიკის პრეზიდენტად უცოლშვილო კაცს არავინ აირჩევს. წესია იქ ასეთი. აბა, კაცს, რომელსაც ოჯახი ვერ შეუქმნია, შვილებისა და მეუღლის სიყვარული და ერთგულება არ იცის, სამასი მილიონი კაცის ბედი როგორ უნდა ანდო? არც ანდობენ! აბა, სექსი თუ აუკრძალეს, შვილები ციდან ხომ არ ჩამოუფრინდებიან პრეზიდენტებსა და მინისტრებს. არა, ბატონო, სექსი კი არ არის აკრძალული, ოჯახის ღალატია დანაშაული! ე, კლინტონს რომ დაემართა, აშშ-ის პრეზიდენტს, გეცოდინებათ ალბათ: თავის მდივან ქალთან, მონიკასთან შესცოდა თურმე, რაც იგივე მონიკამ გაუბახრა. მერე რა მოხდა, ხომ ნახეთ: აშშ-ის საზოგადოებამ, მასშტაბით კინალამ ჩაქოლეს საწყალი. სახლში კი, როგორც ამბობენ, პილარი კლინტონმა, პრეზიდენტის ცოლმა სულ თავში უბრაგუნა თურმე. მერე ის იყო, პრეზიდენტი ბილი თავზე ნაცარწაყრილი გამოვიდა, ოჯახსაც და საზოგადოებასაც ბოდიში მოუხადა და იმპიჩმენტს გადაჩა.

ახლა, პაპარაცები რას სჩადიან, ნახეთ ერთი! ანგელა მერკელი ახლადარჩეული იყო გერმანიის კანცლერად, როცა ერთ ავდრიან დღეს ქარმა კაბა ისე აუფრიალა, რომ მთლიანად გამოუჩნდა ბიკინიანი უკანალი, რომელიც სადღაც იქვე ჩასაფრებულმა პაპარაცმა გადაიღო. ამ ფოტომ მთელი მსოფლიოს ყურნალ-გაზეთების ფურცლები მოიარა და კანცლერის პოლიტიკური კარიერა კინალამ იმსხვერპლა, რადგან შიშველ ტრაკამოდებული კანცლერი გერმანიის სირცხვილი იყო. ბოლოს, გულმოწყალე დემოკრატმა გერმანელებმა ყველაფერი მაინც ქარს დააბრალეს და კანცლერი პოლიტიკურად გადარჩა.

არც პაპარაცზე და არც პრესაზე საყვედური არავის დასცდენია. შემინებული მერკელი მას უკან კაბას აღარ იცვამს, სულ შარვლით დადის, ე, მანდ კიდეც არ გამოიმჩნდეს უკანალიო.

აქ, ჩვენთან? ეტყობა მაგრად გავასწარიტ აშშ-საც და ევროპასაც ცივილიზაციის გზაზე. აქ ჩვენი დემოტრაკები იმაზე კი არ ჯავრობენ, ხელისუფლების მაღალჩინოსნები და მათი ახლობლები ოჯახის, მეუღლისა და შვილების მოღალატეები რომ ყოფილან, არამედ იმაზე ჩივიან, ჩვენი და ჩვენნიარების პირადი ბოზობა (ცხოვრება, რა!) და ჩათლახობა რატომ გააბაზრესო. ამიტომ, თანამდებობაზე მყოფი ბოზის დასჯას კი არ ითხოვენ, არამედ იმისაც, ვინც ეს ბოზობა ხალხს გააგებინა.

პირადი ცხოვრება ხელშეუხებელიაო, მე რასაც მინდა იმას, ვიზამო, „შენ რა გინდა ჩემო ქმარო, მე რომ ჩემი მოვიხმაროო“, – გაჰკვირან. კი, ბატონო! მაგრამ, ნეტავი ვის აინტერესებს იმ ბოზების ჟიმაობა, ცირკთან რომ დგანან პანელზე, მაგრამ მე რომ ხმა მოგე-

ცი, ჩემი უფლებების დიდი ნაწილი გადმოგეცი და პარლამენტში დაგსვი, არ უნდა მაინტერესებდეს ზნეობრივი ვინმე ხარ თუ უზნეო? თუ არ მაინტერესებს და ჩემთვის სულ ერთია რისი მქნელი ხარ, მე ვყოფილვარ მაშინ ჭკუანაკლული! ასეთი ჭკუანაკლულები იმ თქვენს საოცნებო ამერიკა-ევროპაში რომ არ არიან, რალა მაინცდამაინც აქ გინდათ რომ იყვნენ, თქვე მართლა ბოზების უსტაბაშო არასამთავრობოებო და ობერ უსტაბაშო „სახალხო დამცველო“(!); ისეც შენი ასე და ისე, შენ სახალხო დამცველი არ იყო!

აქამდე რაც ვთქვი, ასჯერ გვაქვს ნათქვამი და და-

სრუქაქუნა მახოდალები და ბაჰაჰასეპული სოდილები

წერილი, მეც და სხვებსაც და ამის სათქმელად არ შეგანუხებდით, მაგრამ ისეთი საოცრება მოხდა იმ ფარული ჩანანერების გასაჯაროებასთან დაკავშირებით, რომ მართლა გაგვოცდი და ჩემი გაოცება მინდა თქვენც გაგიზიაროთ.

რამ გამოიწვია, იცით? არც მინახავს და არც სხვისგან მსმენია, რომ ცოლიანი ახალგაზრდა მამაკაცი საჯაროდ, სხვათა გასაგონად, გულზე მჯიღს იცემდეს და კიოდეს მახოდარი ვარო. ცოლიან ახალგაზრდა კაცს თუ ქალთან სანოლში წოლა მარტო ძილისთვის უნდა, ხმამაღლა კი არ უნდა იყვიროს, ექიმს უნდა მიმართოს. ყველა დანარჩენი კაცი, იგულისხმება რომ მახოდარია; ზოგი ინტენსიურად ეწევა ამ საქმიანობას, ზოგი ზომიერად, მაგრამ ჯერ არ გამიგია კაცი მეზობლებში ტრაბახობდეს, ჩემს ცოლს ყოველდღამე 3-4-ჯერ ეყვიმავო. თუ ვინმეს ღმერთი გაუწყრა და ამგვარად წაიტრაბახა, მისი მახოდალობა მაშინვე ექვეყემ დადგება და იმ სუ-

ლელს ცრუქაქუნას სახელი დაერქმევა უთუოდ. ჩვენი პრეზიდენტი კი გამოსტა და საქვეყნოდ იყვირა: სექსი სირცხვილი როდია (ვინ თქვა სირცხვილიაო, ნეტავი?), მე, მაგალითად, ძალიან მდიდარი სექსი მქონდა, მაქვს და მომავალშიც მექნებაო. ღმერთმა შეაძლებინოს, მაგრამ რასაა რომ ტრაბახობს ეს ამხელა ჯველი? მაგის ხნისა რომ იყო ბაბუაჩემი, ათი შვილი ჰყავდა უკვე; სხვათაშორის, ერთ ქალთან! არავის გაუგონია მისგან მახოდალი ვარო. ამას ორ ქალთან ორ შვილი ჰყავს, კარგა დიდი ინტერვალით და ეგ არის სატრაბახო? ცრუქაქუნა მახოდალია ნამდვილად!

კი, მაგრამ, მართლა ჩვეულებრივ ცოლქმრული ურთიერთობის მონაწილეებს იცავს პრეზიდენტი შერცხვენისაგან? ეს თუ ასეა, მაშინ ქვეყნის მეთაური შეურაცხადი ყოფილა. არა და ასეთი არ არის. შეურაცხადი რომ იყოს, იმ მდიდრულ სასახლეს კბილებით კი არ იქნება ჩაფრენილი!

მაშ, ვის დასაცავად გაიგიჟა თავი ამ ცრუქაქუნა მახოდალმა? ბოზებისა და ჩათლახების, ანუ მასავით „პრადვინუტებისათვის“ გამოიღო თავი, ანუ ევროპელები ვართ და არაფრის გვრცხვენიაო. კაი, ბატონო, ნუ გრცხვენიათ, მაგრამ ჩვენი პრეზიდენტი და სხვა მაღალჩინოსნები აღარ ხართ! ისე კი, ერთი ბერიკაციცა არ იყოს, იტრაბახეთ რამდენიც გინდათ.

ეს საქმე კი როგორ იყო, იცით? ექიმთან ერთი 90 წელს მიტანებული კაცი მივიდა. მიშველე რამე, ექიმოო. რა განუხებსო, ექიმმა. რალა რა მანუხება, ქალთან კვირბში ერთხელ ძლივს ვახერხებ რალაცასო. რამდენი წლის ხარო, ექიმმა. 90-ის ვხდები მალეო. მერე რალა გინდა, შე კაცო, შენი ხნის კაცი მაგას რომ ახერხებ, არ გიკვირისო? – გაიოცა ექიმმა. ჩემი მეზობელი ჩემზე ორი წლით უფროსია და ამბობს, ყოველდღამე მივდივარ ქალთანო, – მოწყენით უთხრა მოხუცმა. მერე შენც თქვი ეგრე, ვინ გიშლის ნეტავიო, – ურჩია ექიმმა და დაემშვიდობა.

ასე თუ ისე, ტრაბახა მახოდალები, ანუ ცრუქაქუნები მინახავს, მაგრამ სოდილები რომ კაპასობდნენ და თავიანთი სოდილობით მოჰქონდეთ თავი, ახლა ვნახე პირველად. ერთი სოდილი იმაზე კაპასობდა, ძალიან ხშირად ვარ სოდილი და გასკდით გულზეო. მისმა კაპასობამაც ერთი ანეკდოტი გამასხენა:

ადრე ავტობუსში წინა კარიდან ასვლის ნება მხოლოდ ინვალიდებსა და ფეხმძიმე ქალბატონებს ჰქონდათ. ამ დროს, ერთი ახალგაზრდა ქალი წინა კარიდან ავიდა. ერთმა მგზავრმა ქალმა საყვედური უთხრა, რატომ არღვევთ წესსო. ფეხმძიმე ვარო, – უპასუხა წესის დამრღვევმა. ქალბატონო, მუცელზე არაფერი გეტყობა, ისე, წუხანდელო სოდილი ყველანი ვართ ჩვენო. ასეა იმ გაკაპასებული ცნობადი სოდილის საქმე. რამდენჯერაც გინდა იმდენჯერ იყავი სოდილი, მაგრამ მერე ტელეეკრანიდან ხალხის დამოძღვრას ნულარ დაიწყებ, რადგან თავის სოდილობაზე რომ იტრაბახებს ქალი, იმან მერე სტრანტევიულ პრობლემატიკაზე აღარ უნდა ილაპარაკოს.

ცრუქაქუნა მახოდარები და კაპასი სოდილები ყველგან არიან, მაგრამ ქვეყნისა და ხალხის ლიდერობაზე არ აქვთ პრეტენზია. ჩვენთან კი სწორედ მათ მიჰყავთ პარადი.

ზურაბ ცუცქერიძე.

პ. ს. მართი რამე ვერ გაგიგე: რას გულისხმობს ეს ჩვენი ცრუქაქუნა მახოდალი, მდიდრული სექსი მაქვსო, რომ ამბობს. როგორც ბატონი თამაზ წიგნიგაძე ერთობ სერიოზულად შენიშნავს, თუ მასაც აძლევენ (ცოლები, ალბათ) და თვითონაც აძლევს და ეს მაინცა მდიდრულ სექსად, მაშინ მისი იმპიჩმენტია საჭირო, რადგან ქვეყნის პრეზიდენტი სხვას არაფერს უნდა აძლევდეს, არც საკუთარი სხეულის ნაწილის, რადგან იგი თავიანთფხიანა თავის ქვეყანას ეკუთვნის, ვიდრე სასახლიდან არ გამოუბუნდულებიათო. ასე მგონია მეც.

ზ. ც.

© კაკალ გულში

ნაეთრენ, საიღანაჲ მოთრეულან!...

● NDI-მ ახალმთავრობაზე იცის გამოჩენა ნიორი და ხის სოლები უნდა მოვიმარაგოთ!!! ამბობენ, ნაკურთხი წყალი უნდა შეასხაო, მარა სად გინდა წააწყდე?

● ეს NDI რა მოუშორებელი ჭირი გახდა (ტო)! არ შეიძლება, თავიზიანად ვთხოვოთ, რომ წაეთრენ, საიდანაც მოთრეულან?!

● „კომედი შოუში“ იყო სკეტიჩი საბავშვო ბავშვის დირექტორებზე. სკეტიჩზე არაფერს ვიტყვი, იმიტომ რომ ძაააღლიან უნეტოდ დანერბილი სცენარი იყო, მაგრამ დასასრული ნამდვილად კარგი გამოუვიდათ. პირდაპირ აჩვენეს ნაცების ნამდვილი სახე. განთავისუფლებული დირექტორი ბაღის შენობას ანგრევს, ანუ თუ მე არ ვიქნები უფროსი, ქვა ქვაზეც ნუ დგარჩენილაო.

● საოცრად „მდიდარი“ პოლიტიკური ცხოვრებაა საქართველოში. იმის ნაცვლად, რომ პარტიები თავიანთ პროგრამებს, თავიანთ ხედვებს გვეუბნებოდნენ, ეწეოდნენ პარტიულ მრუშობას, ხედებოდნენ საზოგადოებას, დგანან და ან ფარულ ჩანანერების გადაღება-გავრცელებას აბრალებენ ერთმანეთს (ამ შემთხვევაში ორი ორგანიზაცია, რადგანაც დანარჩენებს ხელი არ მიუწვდებოდათ), ან საარჩევნო კანონის შეც-

ვლა-არშეცვლის შესახებ ნაყავენ წყალს.

ასეთი ონანიზმით მივლენ არჩევნებამდე და ზუსტად ის შედეგი უნდა მიიღონ, რასაც თავიანთი „საქმიანობით“ იმსახურებენ!!!

● ამ „ფარული“ კადრების საქმე („ფარული“ იმიტომ ჩავსვი ბრჭყალებში, რომ მთელმა საქართველომ იცის და ბატონის მოქალაქეებს ნამდვილად არ აინტერესებთ) დაეგგვანა ბანალურ სიტუაციას: ტიპმა მოპარა ნივთი, გაყიდა და ბარიგა დაიჭირეს. გაირკვა, რომ მომპარავიც და ბარიგაც ერთი ბანდის წევრები არიან. ბუნებრივია ქურდიც და ნაქურდალის მყიდველიც დაშინაშეგები არიან, მაგრამ ბანდის მეთაური იქნის: ჩემი ბანდის წევრებმა კი მოიპარეს, მაგრამ არ გამიბარებიაო. ის ბარიგა თქვენთან იყო შეკრული და მაგიტო გაბაზრდა. აი მე რომ პოლიციის უფროსი გაგხდებო, იმ მომპარავსაც, ბარიგასაც და თქვენც ყველას დაგიჭერთო!

● რატიფიცირება უფრო გიგვართ თუ პარაფირება? – ოღონდ გულახდილად.

ამოკრება
ბია ბაბრიძიძე

სამხედროების შეთქმულება

გადავხვდეთ რა თავიდან პროცესებზე მათ გამოსვლებსა და იმას, რასაც მაშინ ვწერდი, ვხედავ, რომ ჩვენთვის ცნობილი იმ გერმანული „მეხუთე კოლონის“ ყველა მოქმედება, არსებითად გახსნილი იყო და გამოაშკარავებული რუსი კვლევების თვითმხილებით. ახლა უკვე სრულიად აშკარაა ყველა ის პროცესი, წმენდა და ლიკვიდირება, რაც თავის დროს ასეთი მკაცრი და შოკისმომგვრელი ჩანდა, იყო სტალინური ხელისუფლების თავდაცვის გადამწყვეტი და ენერგიული ძალისხმევა, არა მხოლოდ ქვეყნის მოღალატე ელემენტები-საგან, ხელისუფლებამ მტკიცედ მოჰკიდა ხელი ქვეყნის გათავისუფლების საქმეს – 1941 წელს ქვეყანაში უკვე აღარ იყვნენ „მეხუთე კოლონის“ წარმომადგენლები – ისინი უკვე განადგურებულები იყვნენ.

წმენდამ ქვეყანაში დაამყარა წესრიგი, გაათავისუფლა ქვეყანა მოღალატეებისაგან“.

ამონარიდი საიერისა და კანას წიგნიდან: „დიდმა სამამულო ომმა მრავალი ნიჭიერი მხედართმთავარი გამოავლინა. ხალხის საყვარელი, დიდებით მოსილი გმირები დიდი პოპულარობით სარგებლობდნენ“. განა შეიძლება შეადარო ტუხაჩევსკის პოპულარულობა ჟუკოვისა და როკოსოვსკისადმი ხალხის სიყვარულს და პოპულარობას? მაგრამ სტალინს არათუ არ გაუნადგურებია ხალხის ის საყვარელი გმირები, არამედ პატივითა და დიდებით შემოსა და არა მხოლოდ ისინი, არამედ ბევრი სხვაც... საერთოდაც, სტალინის წარმოსახვა ივან გროზნოდ, არ ეკადრება თანამედროვე მწერალს, ვინაიდან სტალინი ისეთი არასოდეს ყოფილა“.

დიახ, სტალინი შეურიგებელი იყო მტრების მიმართ, მაგრამ არასოდეს არაფერს აკეთებდა საკუთარი სურვილისა და განწყობის მიხედვით. მას მხოლოდ ერთი გრძნობა – სამშობლოს სიყვარული ამოძრავებდა, მისი სიკეთე და აყვავება.

* * *

კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, არ ვაპირებ ბრალი დაედო, დავადანაშაულო ტუხაჩევსკი, ეჭვი მე მხოლოდ მის მორალურ შეუბღალატეობაში შემაქვს. ძირითადად მე ძალიან უცნაურად მეჩვენება გამარლიკის თვითმკვლელობა და ტუხაჩევსკის ის დაბნეულობა, ის დათრგუნულობა მისი სახალხო კომისრის მოადგილის თანამდებობიდან გათავისუფლების შემდეგ. თუ ის ცუდში არაფერში იყო გარეული, მაშინ რატომ შეაძრწუნა, რატომ დასცა ამან ასეთი თავზარი?

ადამიანი მხოლოდ მაშინ მიჰყავს ამ მდგომარეობაში გამოაშკარავების და დაჭერის შიშს, როცა დამნაშავეა.

აი, რას წერს გენერალ-ლეიტენანტი ერმოლინი პარტიკონფერენციაზე ტუხაჩევსკისთან შეხვედრის შესახებ ქ. კუბინეში მისი პრიველსკის სამხედრო ოქსის სარდლად დანიშვნის შემდეგ: „იგრძნობოდა, რომ მიხაილ ნიკოლაევიჩი გუნებაზე ვერ იყო. პრეზიდენტის მაგიდასთან მის სიახლოვეს მჯდომი ჩუმად ვაკვირდებოდი, საფთქლებთან თბა როგორ გაჭაღარავებოდა, როგორ შემუშებოდა თვალები. ზოგჯერ თვალზე ისე დახრიდე, გეგონება სინათლემ თვალი მოსჭრაო, თან მაგიდისკენ თავნახრილი ფანქარს ხელში უაზროდ ატრიალებდა... მე მასზე დაკვირვება სხვა ვითარებებშიც მომიწია, მათ შორის ვარშავიდან უკანდახვევის მწარე დღეებშიც, მაგრამ, მე ის ასეთი არასოდეს მიწახავს“.

ასეა, ცხოვრებაში ყველაფერი ხდება, არის აღმაფრენა და არის მიწაზე დაცემა – მაგრამ ადამიანს სინდისი თუ სუფთა აქვს, სულიერად არათუ ეცემა არასოდეს, არამედ ცდილობს დაამტკიცოს თავისი უდანაშაულობა.

თავს უფლებას მიცემ, რათა მაგალითისთვის ერთი ასეთი შემთხვევა გავიხსენო:

1947 წელს ნ.გ. კუზნეცოვი სამხედრო-საზღვაო ფლოტის სახალხო კომისრის თანამდებობიდან მოხსნეს და დიდი დაქვეითებით სამუშაოდ ლენინგრადში გაუშვეს, მაგრამ, არათუ სულით არ დაცემულა, სულიერი წონასწორობა არ დაუკარგავს, არამედ პირიქით, ახალ თანამდებობაზე მუშაობას ხელი ჩვეული ენერგიით მოჰკიდა, ვინაიდან, მისი სინდისი სუფთა იყო და შეეძლო საკუთარი მომავლის შიში არ ჰქონოდა.

გაგრძელება. დასაწყისი № 65-67

ი. სტალინი და ლ. ხარინა სოჭში, „სახელმწიფო აპარატში“

ნოდა. მართლაც, 1948 წელს ის უკვე საზღვაო-სამხედრო მინისტრის თანამდებობაზე იქნა დანიშნული და ეს ყველაფერი ეგრეთ წოდებულ „პიროვნების კულტის“ წლებში.

რაც შეეხება ტუხაჩევსკის, კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, იგი ბენეშის მიერ სტალინისთვის გადაცემულ

ძნელია ჩემი სიხარული სიტყვებით გამოვხატო: სტალინი წინანდებურად მენდობა, როგორც წინა წლებში, ახლაც თან ვახლდები, მგზავრების ორგანიზება მთლიანად მე მანდო-მეთქი. უნდა გითხრათ, 1946 წელს ჩემმა მტრებმა და მოშურნეებმა, რომლებიც არც ისე ცოტანი იყვნენ, ცილი დამწამეს და სამმართველოს უფროსის თანამდებობიდან მომხსნეს. სტალინი ამ საქმეს დიდი გულისყურით მოეკიდა, პირადად თვითონ გაერკვა ჩემ წინააღმდეგ წამოყენებულ ბრალდებებში და რომ ნახა, სრულიად უდანაშაულო ვიყავი, ისევ ძველებურად განეწყო ჩემ მიმართ.

მგზავრობის გეგმა საგულდაგულოდ მოვიფიქრე, მინისტრს რჩევა ვკითხე, მან ჩემი გეგმა მოიწონა და მხოლოდ ამის შემდეგ წარვუდგინე სტალინს.

ვფიქრობდი, მანქანით ასეთი ხანგრძლივი მგზავრობა მისთვის დამქანცველი იქნებოდა, ამიტომაც შევეცადე, დამერწმუნებინა, რათა უარი ეთქვა მანქანით მგზავრობაზე, მაგრამ მან ჩემი მოსმენაც არ ინება, გეგმა მოიწონა და მეც ამ საპასუხისმგებლო მგზავრობისთვის მზადებას შევუდექი. ქალაქიდან რომ გავედით, მგონი, 16 აგვისტო იყო. ხარკოვამდე სამი გაჩერება გვქონდა – შჩეკინში, ორლოვსა და კურსკში. გაჩერებებზე ყველაფერი ძალიან უბრალოდ, ძალიან მოკრძალებულად იყო, ყოველგვარი ხმაურის გარეშე, რაც სტალინს ძალიან მოსწონდა.

* * *

შეაქინსა და

კურსკში სტალინმა ქალაქში გაისეირნა. ტულასა და ორლოვს შორის გზაში „პაკარდზე“ საბურავები გადავიხურდა. სტალინმა მიბრძანა, მანქანა გამეჩერებინა და მითხრა, რომ ცოტას ფეხით გაივლიდა, მძლოლი ამა-სობაში საბურავებს გამოცვლიდა და დაგვეწყოდა.

შარაგზაზე ცოტა რომ გავიარეთ, გზის პირას გაჩერებული სამი სატვირთო მანქანა დავინახეთ, რომელთაგან ერთ-ერთს მძლოლი ასევე საბურავებს უცვლიდა.

სტალინის დანახვაზე მუშები ისე დაიბნენ, ისეთი მოულოდნელი იყო შარაგზაზე მისი გამოჩენა, თანაც ფეხით მოსიარულებს, რომ გაოგნებულები, თვალს ვერ უჯერებდნენ. გვერდით რომ ჩავუარეთ, ერთმანეთს ეხვეოდნენ, ჰკოცნიდნენ და – რა ბედნიერებაა, სტალინი ასე ახლოს ნახეო! – გაიძახოდნენ.

ცოტა რომ გავიარეთ, 11-12 წლის ბიჭუნა შეგვხვდა. სტალინი გაჩერდა, ბიჭს ხელი გაუწოდა და ეუბნება: „მოდი, გავიცნოთ ერთმანეთი, რა გქვია, სად მიდიხარ?“, „ვოვა მქვია. მეოთხე კლასში ვარ. ხუთებსა და ოთხებზე ვსწავლობ“, – უთხრა ბიჭმა.

ამასობაში მანქანაც წამოგვეწია, ვოვას გამოვემშვიდობეთ და გზა განვაგრძეთ. ამ გაჩერების შემდეგ სტალინი გადაჯდა „ზის-110“-ზე. ეს მანქანა ძალიან მოეწონა და მთელი ის შევებულება მხოლოდ იმ მშობელი იყო „ზისით“ მგზავრობდა. ორლოვში შევჩერდით, ცოტა დავისვენეთ, ნამგზავრებმა დავიბანეთ, ვისადილეთ და გზა განვაგრძეთ. შემდეგი ჩვენი გაჩერება კურსკში იყო. დასასვენებლად ერთ-ერთი ჩვენი თანამშრომელი ჩეკისტის ბინაში გაჩერდით. სუფთა ბინა იყო, მყუდრო, დივანს ზემოთ თაროზე ფაიფურის ბევრი სამშვენისი იდო, სარკის სადგარზე სუნამოს ბევრი ლამაზი ფლაკონი იდგა. სტალინმა ბინა ყურადღებით დაათვალიერა, ხელი შეავლო თაროზე დადგმულ სამშვენისებს, გაიცინა, ხოლო როცა დავისვენეთ და ნასვლელად გავემზადეთ, მკითხა, დიასახლისს სახსოვრად რა დავუტოვოთ, იქნებ ოდეკოლონი გვქონდესო? საბედნიეროდ, აღმოჩნდა, რომ გვქონდა ოდეკოლონი, თან ლამაზი ფლაკონი. სტალინმა ოდეკოლონი თვითონ შეიტანა იმ საძინებელში, სადაც ისვენებდა და სარკის წინ სადგარზე დადგა.

* * *

დამძანცველი გზის მიუხედავად (მოსკოვიდან სალამოს რომ გამოვედით, მთელი ის ღამე და ის დღე ვიმგზავრეთ), სტალინს მხოლოდ ორი საათი ეძინა, მაგრამ თავს მაინც კარგად გრძნობდა, განწყობა შესანიშნავი ჰქონდა, რითაც ჩვენ ყველანი ძალიან გახარებულები ვიყავით.

საუბრისას თქვა, რომ მანქანით წამოსვლის გამო დიდად ნასიამოვნებია, ბევრი კარგი რამ ნახა, ნახა როგორ აშენებენ ქალაქებს, იღებენ მოსავალს, ნახა, როგორია ჩვენი გზები, რასაც კაბინეტიდან ვერ ნახავდა. გზებთან დაკავშირებით თქვა, რომ მოსკოვიდან რაც შეიძლება კარგი გზა უნდა გაკეთდეს, უნდა დაიყოს უბნებად, დაყენდეს ყარაულები და მათთვის პატარა სახლები აშენდეს. ასევე დაურიდეთ მიწის პატარა ნაკვეთები, რათა ის ყველაფერი ჰქონდეთ, რაც აუცილებელია, მაშინ დაინტერესებულები იქნებიან და კარგად მოუვლიან გზას. უნდა მოეწყოს გზისპირებში ბენზინის ჩასასხმელი სვეტები, ვინაიდან, მაღლე ამ გზებზე ბევრი მანქანა ივლის, მხოლოდ ქალაქებში კი არა, სოფლებშიც.

სტალინი. პირადი ცხოვრება

ნიკოლაი
ვლასიკის
ჩანაწერები

ლი დოკუმენტის საფუძველზე იქნა დადანიშნული ბული, მაგრამ ჰიტლერის აგენტების იმ საკმაოდ საეჭვო მტკიცების გამო, თითქოს ბენეშის მიერ გამოცემული დოკუმენტი ყალბი იყო, რეაბილიტირებული იქნა.

შეიძლება იმის დაჯერება, რომ ის დოკუმენტი ნამდვილად ყალბი იყო? არა, არა მგონია...

გამგზავრება სამხრეთში

სტალინს სამხრეთში გამგზავრებისას მუდამ თან ვახლდი და ვინაიდან მასთან ახლოს ვიყავი, ერთადაც

ვსადილობდით და თავისუფალ დროსაც ერთად ვატარებდით – მხედველობაში ჩემი თავი და მისი მდივანი პოსკრიბშევიც მყავს. მოსკოვში სტალინს გაცილებით იშვიათად ვხედავდი. მხოლოდ ქალაქსა თუ კინოთეატრებში წასვლა-მოსვლის დროს ვახლდი თან.

ვიდრე ა.მ. გორკი ცოცხალი იყო, სტალინი მას ხშირად ხვდებოდა. როგორც უკვე მოგახსენეთ, სტალინს ის ძალიან უყვარდა და როგორც აგარაკზე, ისე ქალაქში გორკი მასთან ხშირად მოდიოდა. მე

ამის მოწმე ვარ. სტალინი ასევე ხშირად ლებულობდა უცხოელებსაც. მასთან დადიოდნენ რომენ როლანი, ანრი ბარბიუსი, ლიონ ფეხტვანგერი, პალმრო ტოლიატი და სხვა. თუმცა, ამ შეხვედრებს მე არ ვესწრებოდი ყოველთვის.

სამხრეთში სტალინი ყოველ წელს მიდიოდა. მინდა, ერთ-ერთი ასეთი გამგზავრების შესახებ დანვრელებით მოგიყვებ, ვინაიდან ეს მარშრუტი სრულიად უჩვეულო იყო. 1947 წელს, აგვისტოში (რიცხვი არ მახსოვს), სტალინმა გამომიძახა და მითხრა, რომ სამხრეთში უნდა წავსულიყავით, ოღონდ ჩვეულებრივ მატარებლით კი არა, როგორც ყოველთვის, არამედ ხარკოვამდე მანქანით უნდა გვემგზავრა, ხოლო ხარკოვიდან მატარებლით წავიდოდით.

სოჭი. სტალინის აპარატი

მიორე მსოფლიო ომის დასასრულს საბჭოთა კავშირმა ატომურ პროექტზე სამუშაოდ გერმანიიდან ჩაბოიყვანა ფიზიკური ქიმიის, რადიოქიმიის, ბირთვული ფიზიკის დო, სპეროოდ, ფიზიკა-ქიმიის დარგის მსოფლიოში ცნობილი მეცნიერების დიდი ჯგუფი. ასევე, კვლევით ინსტიტუტებში მუშაობის გამოცდილების მქონე, მაღალი კვალიფიკაციის მინიბერეები, ხარატები, ელექტროტექნიკები და სხვ. მეცნიერთა შორის იყვნენ სავრთაშორისი აღიარების მკვლევარები: რასტრული (მასკანირებელი) ელექტრონული მიკროსკოპის შემქმნელი (1937 წ.) მანფრედ ფონ არდენე, გუსტავ ლუდვიგ ჰერცი (ექსპერიმენტული გზით ატომის შინაგან ენერგიის დისკრეტული ბუნების ერთ-ერთი აღმოჩენი, ნობელის პრემიის ლაურეატი), ფიზიკური ქიმიის პრობლემების ცნობილი მკვლევარი პეტერ ტისენი, ე. ფოლმერი, რადიოქიმიკოსი ნოკოლაუს რილი, დ. დეპლინი, ჰ. ბარვისი, ჰ. შტეინგერ, ა. ბარონი. გ. ტიპე და სხვ. სტალინის პირადი ხელმოწერით გერმანელების აღნიშნული ჯგუფი მაცხოვრებლად და სამუშაოდ

„მე მქონდა ორი შესვედრა ბერიასთან. პირველი, შედარებით ხანმოკლე შესვედრა მას შემდეგ შედგა, რაც ჩვენ ჩამოგვიყვანეს საბჭოთა კავშირში. ბერიამ დაგვაპტიჟა ღ. ჰერცე, ფოლმერი, მანგრეფ ფონ აბრდენი და მე, რათა პირადად მაგვცნობოდა. თითოეული ჩვენგანი დამოუკიდებლად იყო დაპატიჟებული მის ოფისში. შესვედრას ესწრებოდა, ალბათ, ასე, 20 სხვა პიროვნებაც, უმთავრესად მეცნიერები და მიწისტრები.“

ბერია ჩვენ ძალზე თავაზიანად და გულს-
ხმირად მოგვესალმა; ის საუბრობდა მეტად
სიამოვნოდ, თბილად და ჩვენდამი ღრმა პატი-
ვისცემის გარნობით. კარგადაა ცნობილი, რომ
მისი საუბრის დასვენელი მანერა მშვენიელ-
ზე ღრმა და დიდ შთაბეჭდილებას ტოვებდა.
მე ვფიქრობ, რომ საუბრის ასეთ მაღალი თა-
ვაზიანობის დონეზე წარმართვაში მხოლოდ ჰი-
მელერ შვედოლ გაენია მისთვის მეტოქეობა,
კომპანიონობა. ჩვენი ძალზე მეგობრული სა-
უბრის დასაწყისში მან აღნიშნა, რომ ჩვენს
ხალხს – გერმანელებს და საბჭოელებს უნდა
დავაინყდეს საშინელი ომი ერთმანეთთან. გერ-
მანელებმა უნდა გამოიჩინოს ძალიან დიდი შვე-
დოსა და გაგება მომხდარიანადი. ომის დათავ-
რების შემდეგ უნდა შეწყდეს ორივე ქვეყნის
ჯარისკაცებს შორის დაპირისპირება. აქ ბე-
რია საუბარს მოაყოლა ერთი ხუმრობა, სასა-
ცილო ამბავი: „გერმანელები უტევდნენ კრინი-
ზის ერთ სადგურს. მოულოდნელად ბრძოლის
ყიყირა შეწყდა. კონფლიქტი შეჩერდა. ხელმძ-
ვანელმა ოფიცერმა გაგზავნა თავისი ადიუტან-
ტი გაეგო, თუ რა ხდებოდა სინამდვილეში. ადი-
უტანტი დაბრუნდა და მოახსენა: „საგანგაშო
არაფერია, მოერიში შე ძალბება აიძულეს მეტოქე
აეღოთ თავისი მატარებლის ბილეთები“.

საუბრის დანარჩენი ნაწილი გაგრძელდა მცირე შენიშვნებით. გამოჩენულად აღსანიშნავია, თუ როგორ ღრმა წვდომით, გამჭოლად გვათვალისწინებდა ბერია ყველა დამსწრე გერმანელს.

ჩემთვის განსაკუთრებით საყურადღებო იყო ადამიანი, რომელსაც ჰქონდა მუქი, შავი წვერი და მოეღვარე შავი თვალები. ეს ადამიანი დაჟინებით მიყურებდა მე კეთილგანწყობილი მეგობრული მზერით. შემდეგ შევიტყვე, რომ ის იყო ი. კურჩატოვი.

მეორე, უფრო საინტერესო, მოულოდნელ შეხვედრას ადგილი ჰქონდა სამი წლის შემდეგ, იმ დროს, როცა ტექნიკური სიძნელებები არსებითად უკვე დაძლეული გვქონდა;

ერთ დღეს მე ვიყავი ძლიერ გაცივებული, ავად და გადაწყვიტე დაერჩინილიყავი სახლში. გაისმა ტელეფონის ზარი და აღმოჩნდა, რომ მიწვევადე ქარხნის დირექტორი. მან მითხრა, რომ იცის ჩემი ავადმყოფობის შესახებ, მაგრამ მაინც ძალიან მთხოვს მოვიდე ქარხანაში. მე ვუპასუხე, რომ ეს არის პირველი შემთხვევა ამ სამი წლის განმავლობაში, როდესაც მე ავადმყოფობის გამო დაერჩი სახლში დასასვენებლად და ეს უნდა გაითვალისწინოს. მაგრამ ის არ შემეშვა. მითხრა, რომ ეს იქნება განსაკუთრებული მნიშვნელოვანი შესვენდრა და თითქმის წარმოუდგენელია ამ შესვენდრაზე დაუსწრებლობა. ხანგრძლივად განსჯა გარჩევის შემდეგ შე საბოლოოდ დაერწმუნდა, რომ ჩემს უარს შეიძლება მოჰყოლოდა ძალიან არასასიამოვნო შედეგები და დავთანხმდი ქარხანაში მისვლაზე.

მე ველოდებოდი ჩემს ოფისში და ვიციკირებოდი გარეთ ფანჯრიდან, საიდანაც კარგად ჩანდა ჩვენი ლაბორატორიის შემოსასვლელი. გარკვეულ დროის შემდეგ ეზოში შენივლია დიდი მავი ლიპუნინების ქუმპარიტად წყყევი, ასე, დაახლოებით 15 მანქანის ქარავანი. ბერია სწრაფად გადმოვიდა ერთ-ერთი მათგანიდან. მე მაშინ მივხვდი, რომ ეს იყო მნიშვნელოვანი ტელემორბა და გავემართე დიურეზისკენ, მასთან შესახვედრად. მან მკითხა, „როგორ ხარ?“ მე ვუპასუხე, რომ „შენსუბეული ვარ გრივით“. ბერია მან პასუხად მითხრა, რომ იცის ჩემი ავადმყოფობის ამბები და გამომიგზავნის სპეციალურ ნაშალს, რომელიც მას აქვს. ჩვენ შევედით

ოდ განათავსეს („იქ, სადაც კავკასიის ქედი და შავი ზღვა ყველაზე ახლოსაა ერთმანეთთან“ – მათი თხოვნა) ქ. სოხუმის მახლობელ – აგუძერას და სინოპის – ყოფილ საკავშირო სანატორიუმების შენობებში.

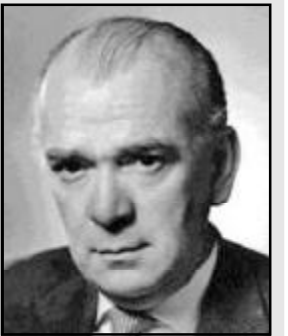
ამ „სანატორიუმ-ინსტიტუტებში“ გერმანელი მეცნიერების მზარდამხარ მუშაობდა ბევრი ქართველი მეცნიერიც. ინსტიტუტებში მოპოვებულმა მეცნიერული კვლევის შედეგებმა მნიშვნელოვნად უზრუნველყო მოკლე დროში საბჭოთა ატომური ყუშპარად შექმნა (1949 წ.). საბჭოთა მთავრობამ უმაღლესი შეფასება მისცა ამ ინსტიტუტის მუშაობას და მრავალი გერმანელი და ქართველი მეცნიერი, დააჯილდოვა სახელმწიფო ორდენებით, ლენინის, სტალინის, სახელმწიფო პრემიებით.

გერმანიაში დაბრუნების შემდეგ ერთ-ერთმა მეცნიერმა, ქიმიკოსმა ნიკოლაუს რილიმ გამოსცა მოგონებების წიგნი — „სტალინის ციხეში“ („ათი წელი ოქროს გალიაში“. 1945-1955 წწ.). ამ წიგნში აღწერილია გერმანელი მეცნიერების ცხოვრება და მოღვაწეობა საბჭოთა კავშირში („Stalin's Captive“ („Ten years

in a Golden Cage"). American Chemical Society, 1995).

სტალინური პრემიის ორგზის
ლაურეატი ნიკოლაუს რილი ის
ერთადერთი „მონვეული“ გერმა-
ნელი მეცნიერია, რომელსაც საბ-
ჭოთა კავშირის სოციალისტური
შრომის გმირის წოდება მიენიჭა
სუფთა ურან-235-ის მიღების ტექ-
ნოლოგიის დამუშავებისთვის.

ქვემოთ გთავაზობთ ერთ-ერთ თავს ნ. რილის წიგნიდან — „შენვედრები ბერიასთან“. ლ. ბერიადი ი. კურჩატოვის ორი ადამიანია, რომლებსაც საბჭოთა ატომური ყუმბარის შექმნისთვის მიენიჭათ 1949 წელს დაწესებული უნიკალური სამედა „საბჭოთა კავშირის საბჭოთა მოქალაქე“.

ნიკოლაუს რილი, გერმანელი ჟიჟიკოსი

**მერი უნიველსა
ბერიანსთა**

ჩემს სამუშაო ოთახში, რომელიც სახსე იყო ხალხით. ზოგი იჯდა და ზოგიც იდგა. ესენი იყვნენ მინისტრები, ქარხნის დირექტორები, ადგილობრივი რევოიონის პარტიული ლიდერები და ჩემთვის უცნობი ზოგიერთი პიროვნება. რამდენიმე ზორობა აღნაგობის უზარმაზარი ახალგაზრდა იყო იდგა ჩემს სამუშაო ოთახის კედლის გასწვრივ და ოთახის შემოსასვლელში.

ვიდრე ჩემს შემდგომ საუბარს გაავადრძელებდე, მე მოვეყვები თუ რატომ ვიყავი იმ დღეს ძალზე მძიმე, საშინელ განწყობაზე. მე მანუხებდა არა მხოლოდ ავადმყოფობა, არამედ მტანჯავდა ისიც, რომ თავს ვიკავებდი სიგა-

ბერიაძე დისკუსია გახსნა შეკითხვით „რას ვაკეთებთ ახლა და როგორ მიმდინარეობს მუშაობა?“ მე მოკლედ მოკვყენი ჩვენი სამუშაოს შესახებ. აღვნიშნე, რომ ვიკლავთ მატალურის ურან-235-ის და პლატონიუმის საკითხს. თუმცა, მოხსენებულმა საკითხმა არ გამოიწვია ბერიას ინტერესი. ყოველივე ამის შემდეგ მან იტიხა, თუ გვაქვს რაიმე პრეტენზია, თუ არის რაიმე მოუხვედრებელი და აუცილებელი თუ არა მისი ჩარევა. შეკითხვების საფუძველზე მე დავასვი უმტიკინეულო საკითხი. გავამახვილე ყურადღება რუსეთის ისტორიის ერთი კარგად ცნობილი შემთხვევის გამოყენებით: „რუსეთის

რეტიკან. სიგარეტის მოწევის გარეშე ვიყავი აღზნებული, გაუწონასწორებელი, არაკეთილგანწყობილი, რამდენადმე აგრესიულიც (ჩემი ცხოვრების მანძილზე ბევრჯერ ვცადე თამბაქოსთვის თავის დაწებება, მაგრამ ეს ყოველთვის მარცხით დამთავრდა). ყოველივე ამის მიზეზით, ბერიას თანდასწრებით, ჩემი რამდენადმე თავისუფალი საუბარი, კომიკურ ზომამდე მისული სითამაშე, გამოიყურებოდა როგორც ერთ-ერთი არასასიამოვნო, არადადბარისლური ქცევა ჩემს ცხოვრებაში.

ვითარება იყო განსაკუთრებულად უცნაური, იგრძნობოდა, რომ ბერისა ნინაშე ყველა ცსკცაზედა. ძალზე განწონასწორებული ზავე-
ნიავნიც კი „პატარა და უწინარი“ გახდა (აე-
რამა ზავენიავნი - 1941-1950 წლებში საბჭო-
თა კავშირის შინაგან საქმეთა მინისტრის მო-
ადგილი - **რედაქტორის შენიშვნა**).

ამ შემთხვევაში მხოლოდ მე არ მქონდა აშკარა მიზეზი ვყოფილიყავი შეშინებული; ბერი-ას ჩვენთან მოსვლას არ ჰქონდა რაიმე სპეცი-ალური მიზეზი. მისი მოსვლის მიზანი იყო მუ-შაობაში დახმარება. უფრო მეტიც, ის მინა-ნელოვანი წარმატება, რომელსაც ჩვენ მივიღ-ნიეთ, იძლეოდა იმის რწმენას, იმედს, რომ ჩვენ არ უნდა გვკნინებოდა. ამდენად, ამ შემთხვევაში, სხვა დამსწრეებისაგან განსხვავებით, მე, დამ-სწრეთა ყურადღების ფოკუსში მყოფი, არ გვრძნობდი, არ ველოდი მოსალოდნელ მუქა-რას. დამშვიდებულად უნდა მეგრძნოთ თავი, არ მან უხებდა დამთრეფუნავი აზრი შიშისა. მე ვგრძნობდი, რომ ჩემი მდგომარეობა ამ ვითა-რებაში ნაკლებ დაძაფრებული იყო.

ისტორია გვამცნობს, რომ რუსები ეახლნენ „ვა-რიაგებს“ და უთხრეს, რომ „ჩვენი მიზან არის დი-დი და მდიდარი, მაგრამ მასზე არ არის წესრიგი, გზობიერ, მოზრანდით და გვიხელმძღვანელო ჩვენ“. მე დავძინე, რომ „ჩვენი მიზან არის დიდი და მდიდარი, მაგრამ ჩვენ არა გვაქვს წმინდა, სუფთა ქიმიკატები (ქიმიური ნივთიერებები)“. ბერია გვიდიდა ჩემს ზუმრობაზე, მაგრამ მას არავინ გაიგოზოულად არ აჰყოლია, ოდნავ გა-ილიმა მხოლოდ ბერიას ზეგრიდით მჯდომმა ქი-მიური მრეწველობის მინისტრმა გ. პერეჟუხინ-მა. ბერიამ მას კითხვითი მზერით შეხედა. პერ-ეჟუხინმა დაესვა, რომ კარგად ცნობილი პრობ-ლემაა ეს ის განსილული იქნა მისი უწყების ამ-საკითხისადმი მიძღვნილ სპეციალურ სხდომაზე.

ბერიაამ გამოთქვა გაკვირვება იმის გამო, რომ მექიქოდ მოსავარეულო მხოლოდ ეს ერთ საკითხი. მე ავამარჯვებ ჩემი გონება და დავინყე ძებნა პრობლემებისა, აღვნიშნე, რომ საბჭოთა კავშირში შეიარაღება მაღალტექნიკურად რულო ტირიერების უკმაყოფილება, რაც გარკვეულად აბრკოლებს ჩვენი მოქმედებას.

ბერისასგან მივიღე თანხმობა, რომ აღნიშნული ნაკლოვანებები გამოხსნორდებოდა. იგი კვლავ და კვლავ მაძალებდა, მიმენიშნებინა მუშაობის ხელის შემშლელი მიზეზები. მან პირდაპირ თქვა, რომ საჭირო იქნებოდა და ელოდა, სამუშაოსთან დაკავშირებული უფრო სერიოზული გადასაჭრელი პრობლემების წამოჭრას, „საჭიროა უფრო მეტი ჩივილები გერმანელი მეცნიერების მხრიდან“. იგი უფრო ღრმად, მკვიფრულ პრეტენზიებს ეძებდა. მე ცოცხად, მკვიფრულ ტონით გუჟაყუხე, რომ „ჩვენ გავაქვს

საკმარისი საქმელი (კარგი კვება), ჩვენ არ გვცინ-
ვა, ჩვენ არ გვაქვს საჩივრება“. მან მხედველო-
ბაში მიიღო ჩვენი შეფასება, მკითხველი მიხ-
ვდება, რომ ჩვენთვის მონიჭებული თითოეუ-
ლი პირი, პრივილეგია, ანუ გერმანელი მცნეირების
მიერ მიღებული პატივისცემა მიზნად ისახავ-
და საბჭოეთის ბაღეში ჩვენს ჩათრევას, შეტყუ-
ებას. ეს უზნობი არ იყო ჩემთვის. მე თავიდანვე
ვიცნობდი რომებს, ცვდილობდი, არ გავსლარ-
თულიყავი ამ ბაღეში. თავი დამელნია მისგან.
ამიტომ, როგორც საუკეთესო გზა, თავს ვარი-
ბობდი რაიმე არსებობის თხოვნას ცხოვრების
პირობების გასაუმჯობესებლად, თუ ეს არ იყო
დაკავშირებული ჯანმრთელობასთან.

ბერიამ გამოთქვა ეჭვი, რომ „ნაკლებ სარ-
ნმუნოა, რომ ყველა ჩამოსული გერმანელი კმა-
ყოფილია“. მაშინ მე ვუბასხუე, რომ „თუ თქვენ
მოითხოვენ, მაიძულებენ გამოთქვა უკმაყოფი-
რება, საჩივარი რაიმეს, ან ვინმეს შესახებ, მე
ლიტყავი ასე: „მე გირივლებთ თქვენი!“.

ჩემმა ამ გამოჩნატქამმა შემაშფოთებელი ეფექტი გამოიწვია დამსწრეთა შორის. ბერი-ას გარშემო მყოფი ყველა გაქვავდა, შეშფოთდა, მაშინ, როცა ბერია ამ ჩემმა შენიშვნამ აშკარად გააძიხარულა და მოჩვენებით შემიძინებული სა-ხით მკითხა: „მე მიჩივლებო?“ მე ვუთხარი, რომ მას აქვს პერსონალური უფლება, მოვალეობა, დამყაროს წესრიგი, გასცეს ბრძანება ჩვენი პი-როვნული დაცვის შესახებ, შეიზღუდოს ის მე-ტის-მეტი თავისუფლება, რომელიც ჩვენ მოგ-ვანიჭეს. ამით გარანტირებული იქნება საიდუმ-ლოების გაჟონვის თავიერი აცილება.

ბერიამ თავის კოლეგებს შორის დაიწყო მიზანმიმართული განხილვა, თუ როგორ უნდა აესილუმინთ თავიდან ჩვენი ჯგუფისთვის არასაკმარისი მოვლენები, რომლებიც შეიძლება გამოეწვიოს საიდუმლოების გაჟონვას. იქვე იმ უკვე მალეღებდა ის, რომ აღვძარი ეს საკითხი.

შემდეგ, მოგვიანებით, როდესაც მე აღვუ-
ნერე ეს შემთხვევა ჩემს გერმანულ კოლეგებს,
ზოგაერთოს არ მოეწონა ჩემი საქციელი და მი-
საყვედურეს ციყვ. მე ვერმძნობდი, რომ მათ
ასეთ ქცევას თან ახლდა შინაგანი მტკივნეული
თავშეკალება და კბილების ჩუმი ღრჭიალი, მრ-
ავალი მიზნები იყო იმისა, რომ თავი აერიდებო-
ნათ დამატებითი და ზედმეტი შეღავათების-
თვის: **ბირველი** – ჩვენ გამოცდილებით ვიცო-
დით, რომ ჩვენი „თავისუფლება“ თანდათანო-
ბით უფრო მეტად იზღუდებოდა. **მეორე** – მო-
სალოდნელი იყო, რომ რაიმე საიდუმლოების
გაჟონვის შემთხვევაში თავისუფლება მკვეთრ-
ად შეიზღუდებოდა და ბოლოს არანაკლებ
მნიშვნელოვანი იყო ისიც, რომ ზოგს არ სურდა
რაიმე პრივილეგიის მიღებას სირთულეები შე-
ექმნა მრავალად ში სამშობლოში ჩვენი დაბრუ-
ნების პროცესისთვის.

დამატებით რა იყო კიდევ ბერიასთან საუბ-
რისას, მე არ შემიძლია გავიხსენო. მისი გუნდი
გაეშავა და ქარხანაში წასასვლელად. ზავენიაგინს
უნდოდა, რომ მეც მათთან ერთად წაესულიყავი,
მაგრამ ბერიამ უთხრა მას, რომ „აღმოიჩინე ავად
არის, ის უნდა წავიდეს ლოკანში დასანოლად“.
ზავენიაგინი გაჰყვა გუნდს და ჩემთვის გაუგე-
ბარი, მეტად გულმხურვალე, პერსონალური
მადლობა გადამიხადა, რომლის მიზეზი მოგვი-
ანებთ შევტიკვე. მაშინ მე არ მქონდა შესაძლე-
ლობა ამესხანა მისი ასეთი დიდი მადლობის სა-
ფუძველი“...

სააგროთა ატომური ყუბგარის შემდგაში გარგანელ მცნინირებთან ერთაღ მრღგგაფა ბართეაღი მცნინირებარის მიერ მიღგაუღი ფასეაუღი წვღიღიის შესახაბა მღღიღი ნე-ფორმაციისა ღანბტარისაგაუღი მკიღთაგეღი შიიღღაბა გააგნოს პრფესორ გურამ გრეა-ჩაგას შესანიშნაგ ღრეაგბარ წინგში: „ღ-უგისი იღიბა ვიკუას ფიზიკაბ-ბაგნკიის ინს-ტიტუტუ“. თგბღიისი, 2016 წ.

მასალა მოიძიება, ინგლისურიდან თარგმნა და
დასაბუჟდალ მონაზმად პროფესორმა
შოთა სიღამონიძემ.

რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

მხრით წოდებული „პანამის დოსიეს“ მასალები შეიცავენ ინფორმაციას მსოფლიოს ყოფილი და მოქმედი პოლიტიკოსების ოფშორული კომპანიების შესახებ. დოკუმენტებში ფიგურირებს აგრეთვე საქართველოს ყოფილი პრემიერ-მინისტრის ბიძინა ივანიშვილის გვარიც. ჟურნალისტი ნინო ბაქრაძის სიტყვებით, რომელიც თანამშრომლობს ორგანიზებულ დანაშაულებათა და კორუფციის დარგში მკვლევარი ჟურნალისტების საერთაშორისო ორგანიზაციასთან, ივანიშვილის გარდა სიაში არის საქართველოს 50-მდე ყოფილი და მოქმედი პოლიტიკოსი. მასალების პუბლიკაცია მოხდება ეტაპობრივად, რამდენიმე თვის განმავლობაში.

„პანამის დოსიეში“ არის ინფორმაცია იმ ოფშორული კომპანიების შესახებ, რომლებსაც მსოფლიო პოლიტიკური ლიდერები, ბიზნესმენები და დანაშაულები იყენებენ შემოსავლების დაფარვისათვის გადასახადების გადახდისაგან თავის არიდების მიზნით.

პროექტ „ორგანიზებულ დანაშაულებათა და კორუფციის გამოკვლევის“ რეგიონალური რედაქტორი დევიდ ბლოსი იყო ერთ-ერთი მათგანი ვინც მიიღო ინფორმაცია მკვლევარ ჟურნალისტთა საერთაშორისო კონსორციუმიდან საქართველოს მოქალაქეების ოფშორული სტრუქტურების შესახებ. მისი სიტყვებით, საჭიროა გავიგოთ, რომ ობშორებში ქონების თავად ფლობა არ არის დანაშაული — უკანონოა მოქმედებები, რომლებიც მიზნად ისახავენ ოფშორების გამოყენებას იმ ფულის ჩარეცხვისათვის, რაც უკანონო გზით იქნა მოპოვებული, და შემოსავლების დაფარვისათვის გადასახადებისაგან თავის არიდების მიზნით. ბლოსი ამბობს, რომ იგი გააოცა საქართველოს იმ მოქალაქეთა ოდენობამ, რომლებიც 90-იანი წლებიდან იყენებდნენ ოფშორული ზონების მომსახურებას:

„ჩვენ ვხედავთ სკანდალის შედეგებს დიდ ბრიტანეთში, იმას, თუ რა ხდება პრემიერ-მინისტრის (დევიდ კემერონის) სახელთან დაკავშირებით, ვხედავთ ისლანდიის პრემიერის გადადგომას. სამყარო შეიცვალა — სიტყვა „ოფშორი“ ყურს სჭრის. თუმცა, სულ რაღაც 25 წლის წინათ ეს იყო ჩვეულებრივი საერთო მსოფლიო პრაქტი-

ათობით ქართველი პოლიტიკოსი „პანამის დოსიეში“

კა. ამჟამად ძნელია, წარმოიდგინო მსოფლიო ლიდერი, ვისაც ექნებოდა სურვილი, რომ მისი სახელი დაკავშირებული ყოფილიყო ოფშორთან.

ნინო ბაქრაძე არის ჟურნალისტი, რომელიც ჩართულია მოცემული გამოკვლევის მუშაობაში. რადიო „თავისუფლების“ ქართულ სამსახურთან თავის ინტერვიუში მან ისაუბრა თავისი გამოკვლევის შესახებ, რომელიც დაკავშირებულია ბიძინა ივანიშვილის ოფშორულ კაპიტალთან. ექსპერტმა აუცილებლად ჩათვალა გამოკვლევის კომპანია „ლინდენ მენეჯმენტის“ საქმიანობა, რომელიც დარეგისტრირებულია ვირჯინიის კუნძულებზე 2011 წელს. ამ კომპანიის მეშვეობით ბიძინა ივანიშვილი ფლობს ამერიკული ფარმაცევტული კომპანიის „რაპტორის“ დაახლოებით 20 პროცენტს. როდესაც 2012-2013 წლებში საქართველოს პრემიერ-მინისტრი იყო, ივანიშვილს უნდა მიეთითებინა ეს ინფორმაცია დეკლარაციაში ქონების შესახებ.

„2011 წელს ხელისუფლებაში მოსვლაში კომპანია „ლინდენ მენეჯმენტის“ მფლობელი იყო ბიძინა ივანიშვილი. მასა-

ლების მიხედვით, კომპანია აგრძელებს მოქმედებას ამჟამადაც. როდესაც პრემიერ-მინისტრის პოსტი ეკავა, ის ვალდებული იყო, მიეთითებინა კომპანია თავის დეკლარაციაში, ვინაიდან მისგან ღებულობდა შემოსავალს, თუმცა, მან ეს არ გააკეთა. საინტერესოა, რომ „რაპტორის“ სუთ პროცენტს ფლობს თანაინვესტირების ფონდის აღმასრულებელი დირექტორი გიორგი ბაჩიაშვილი, თავად ფონდი კი ბიძინა ივანიშვილს ეკუთვნის.

ნინო ბაქრაძის სიტყვებით, მონაცემთა ბაზაში ფიგურირებს 50-მდე მოქმედი და ყოფილი ქართველი პოლიტიკოსი. ინფორმაცია მათ შესახებ გამოქვეყნდება ეტაპობრივად, რამდენიმე თვის განმავლობაში.

საინტერესოა სქემები, რომელთა დახმარებითაც ქართველი პოლიტიკოსები ცდილობენ, დაფარონ თავიანთი ქონება. საქმე ბანალურ სისულელეებზეც მიდის: მაგალითად, თავდაცვის ყოფილი მინისტრი დავით კეზერაშვილი არის შოფორული კომპანიის მფლობელი, და მართალია, იქ მისი სახელი არ ფიგურირებს, მითითებულია მისი საცხოვრებელი ადგილის მისამართი, რაც მას თავი-

დან ფეხებამდე ააშკარავებს. თუ შევხედავთ იმ ადამიანების ცხოვრების ადგილს, რომლებსაც აქვთ ქონება ოფშორებში, გამოდის, რომ, პრაქტიკულად, ყველა მათგანი ცხოვრობს ვაკის პრესტიჟულ რაიონში ფალიაშვილის ქუჩაზე. ჩვენს რუკაზე მთელი ქუჩა წითლად ანათებს“.

საინტერესოა, რომ არც პროკურატურა, არც სხვა სამართალდაცვის ორგანოები ჯერჯერობით არ დაინტერესებულან „პანამის დოსიეს“ ცნობებით. Transparency International-ის საქართველოს განყოფილების წარმომადგენლის ერეკლე ურუშაძის სიტყვებით, საქართველოს ძალოვანი უწყებები ტრადიციულად ძლიერ არიან დამოკიდებული პოლიტიკაზე. ხელისუფლებაში „ქართული ოცნების“ მოსვლის დღიდან ცოტა რამ თუ შეიცვალა: პროკურატურა ამჟამადაც მუდმივი პრესინგის ქვეშ იმყოფება მმართველი პოლიტიკური ელიტის მხრიდან:

„ივანიშვილთან დაკავშირებულ შემთხვევაში განიხილება როგორც მინიმუმი ერთი დარღვევა. მაგრამ ქართული ოცნების პოლიტიკური ლიდერები საუბრობენ მხილებათა უკმარისობისა და ამ პუბლიკაციების არასერიოზულობის შესახებ, რაც თვალნათლივ ახასიათებს მომხდარ ამბავს. ანალოგიური კვლევები, რომლებიც განვახორციელებთ ჩვენ და სხვა სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანებებმა იმ 12 პარლამენტართან, მინისტრთან და სხვა საჯარო პირებთან დაკავშირებით რომლებმაც არ მიუთითეს ქონებრივ დეკლარაციებში ქონება, დარწმუნება რეაგირების გარეშე პროკურატურის მხრიდან. გამონაკლისს შეადგენს შემთხვევა, როდესაც იცვლება ხელისუფლება, მაშინ პროკურატურა განსაკუთრებული ძალისხმევით იწყებს სამართალდარღვევის გამოკვლევას, რომლებიც პოლიტიკურმა ოპონენტებმა ჩაიდინეს“.

ერეკლე ურუშაძე ხედავს გამოსავალს დამოუკიდებელი ორგანოს შექმნაში, რომელიც იმუშავებს ანტიკორუფციულ გამოკვლევებზე. თუმცა, შარშან „ქართული ოცნების“ უმრავლესობამ ხმა მისცა ამგვარი ინსტიტუტის ჩამოყალიბების წინააღმდეგ.

დადაშიძის ზურგზე

სირიაში რუსეთის შველმფრენი ლიმიტის, მხრინავენი ლიმიტის
რუსეთის საჰაერო-კოსმოსური ჯარების დამრტყმელი შველმფრენი MI-8H ჩამოგდებული არ ყოფილა. კატასტროფის შესაძლო მიზეზები უკვე დასახელებულია. დაღუპული მფრინავების ცხედრები მიტანილია „სმეიმის“ ავიაბაზაზე.

ანსტრალიაში გააპრიტიკეს ახალი ბანკოტაბი ლიმიტის პოტენციალისა და ნაწილების ჩიკაბის გამო
სუთი დოლარის ლირებულების ახალმა ბანკოტებმა, რომლებიც წარმოადგინა სარეზერვო ბანკმა, საგონებელში ჩააგდო ავსტრალიელები. ხალხს აოცებს დიდი ბრიტანეთის დედოფლის გაახალგაზრდავება წინა ბანკოტებთან შედარებით, აგრეთვე ავსტრალიური მცენარის თესლების გამოსახულებამ, რომლებიც ყველაზე მეტად ნაწილის ჩიკაბის მოგვარებებს.

ჩინეთმა გააპრიტიკა „ლიმიტის“ საგარეო საქმეთა მინისტრის განცხადება სარეზერვო პოტენციალისა და ნაწილების ჩიკაბის გამო
პეკინმა მიუთითა დიდი შვიდეულის წარმომადგენლებს, რომლებიც ხიროსიმაში შეიკრიბნენ იმის აუცილებ-

ლობაზე, რომ ყურადღება გაამახვილონ მსოფლიო ეკონომიკის აღდგენაზე, გაჯანსაღებასა და თანამშრომლობაზე, ზღვების შესახებ საკითხებთან დაბრუნების ნაცვლად, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს რეგიონალური კონფლიქტების პროვოცირება.

პარლამენტი უკრაინაში პარლამენტის
თურქეთის პრეზიდენტმა შეიტანა საჩივარი მაინცის პროკურატურაში. უწყებაში უბასუხეს, რომ განცხადება იქნება განხილული. გერმანული პროკურატურა უკვე აწარმოებს გამოკვლევას კომიკოს იან ბემენმართან დაკავშირებით, რომელმაც ტელეარხ ZDF-ის ეთერში თავს ნება მისცა, წაეკითხა შეურაცხმყოფელი ლექსი თურქეთის ლიდერზე.

ბრაზილიის საპარლამენტო კომისიამ კენჭი უყარა პრაზიდენტის იმპიჩმენტს
ეროვნული კანონმდებლობის თანახმად, კომისიის ვერდიქტი გამოტანილი უნდა იყოს პარლამენტის ქვედა პალატის პლენარულ სხდომაზე. როგორც ელოდებიან, იგი კენჭს უყრის იმპიჩმენტის საკითხს დილმა რუსეფთან დაკავშირებით 17 აპრილს. პრეზიდენტის გადადგომის პრო-

ცესის გაგრძელებისათვის საჭიროა პარლამენტის წევრთა ორი მესამედის მხარდაჭერა, ესე იგი 342 ხმა.

გროსმანმა მოილაპარაკა თითქმის ყველა პოლიტიკოსს შორის ახალ პარლამენტში

გროსმანის პრესმიდევან დემიტრი სტილიარუკის სიტყვებით, პრემიერ-მინისტრის პოსტზე მთავარმა კანდიდატმა შეძლო, დაეცვა სარეზერვო ბირთვი ახალ მთავრობაში. „მეტრო პოროშენკოს ბლოკში“ ასევე განაცხადეს, რომ ცნობა გროსმანის თანამდებობაზე უარის თქმის შესახებ ნაადრევია.

სირიის მხრინავენი თურქეთის მიმართულებით 3 რაკეტა ისროლეს
NTV-ის ინფორმაციით, დაჭრილია ექვსი ადამიანი. შემთხვევის ადგილას სასწრაფო დახმარების რამდენიმე ბრიგადა მივიდა. გაგრძელებული ინფორმაციით სამი დაჭრილის ჯანმრთელობის მდგომარეობა მძიმეა. კილი-სი სირიის ტერიტორიიდან ცეცხლის ქვეშ გუშინაც მოექცა. დაიჭრა 12 ადამიანი. თურქეთის მოსაზღვრე ტერიტორიის ამ ნაწილს „ისლემური სახელმწიფოს“ მეტრძოლები აკონტროლებენ. მარტში განხორციელებული სროლისას კი ქალაქის ორი მცხოვრები დაიღუპა.

განცხადება

2016 წლის 20 აპრილს 15 საათზე გაიმართება ინდივიდუალური ბინათმშენებლობის ამხანაგობა „თაბუკაშვილი-მშ“-ის დამფუძნებელ წევრთა საერთო კრება მისამართზე: თბილისი, გოგოლის ქ. №9.

დღის წესრიგი:

1. ამხანაგობის მიერ 2015 წელს გაწეული მუშაობის შესახებ.
- (ამხანაგობის თავმჯდომარე ზ. თაბუკაშვილი)
2. ამხანაგობის გამგეობის წევრის არჩევა
- (ამხანაგობის თავმჯდომარე ზ. თაბუკაშვილი)
- ამხანაგობის დამფუძნებელ წევრთა დასწრება სავალდებულოა.

ამხანაგობის გამგეობა.

დანართი №1 (5 ფურცელი) დამტკიცებულია
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის
ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრის
2016 წლის „12 აპრილის“
№ ს-159 ბრძანებით

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს განცხადება სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის გაცემის მიზნით ელექტრონული აუქციონის ჩატარების შესახებ

სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის გამცემია აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო ელექტრონული აუქციონის (www.eauction.ge) მეშვეობით, გამარჯვებულად ჩაითვლება ლიცენზიის ის მაძიებელი, რომელიც აკმაყოფილებს აუქციონის პირობებსა და მოთხოვნებს და ყველაზე მეტ თანხას შესთავაზებს სახელმწიფოს.

N	სალიცენზიო ობიექტის ადგილმდებარეობა	სამადონ გამოცხადება	კატეგორია	ლიცენზიის მოქმედების ვადა	მოსაპოვებელი წიაღისეულის მოცულობა მ3/წელიწადში	საწყისი ფასი (ლარი)	ბეს-თანხის ოდენობა + 200 ლარი სალიცენზიო მოსაკრებელი (ლარი)
1	დაბა ხელვაჩაურის კოჩია ერისთავის ქ. N27 მიწისქვეშა წყალი	მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება სამეწარმეო დანიშნულებით	P	3 წელი	7 300 მ3/წელიწადში	84,00	216,80
2	ქ. ბათუმი, ფრიდნ ხალაშის გამზარი N342	მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება სამეწარმეო დანიშნულებით	P	3 წელი	3 600 მ3/წელიწადში	42,00	208,40
3	ქ. ბათუმი, მაიაკოვსკის ქ. N55	მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება სამეწარმეო დანიშნულებით	P	3 წელი	1 825 მ3/წელიწადში	21,00	204,20
4	ქ. ბათუმი, მეჯინისწყლის დასახლება.	მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება სამეწარმეო დანიშნულებით	P	3 წელი	7 300 მ3/წელიწადში	84,00	216,80
5	ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი, დაბა ხელვაჩაური	მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება სამეწარმეო დანიშნულებით	P	3 წელი	18 250 მ3/წელიწადში	208,34	241,67
6	ქ. ბათუმი, მახვილაურის დასახლება	მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება სამეწარმეო დანიშნულებით	P	3 წელი	1 825 მ3/წელიწადში	21	204,20
7	ქ. ბათუმი, ბაგრატიონის ქ. N97	მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება სამეწარმეო დანიშნულებით	P	3 წელი	3 600 მ3/წელიწადში	42	208,40
8	ქ. ბათუმი, ფრ.ხალაშის მე-3 ჩიხი, სახლი N2	მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება სამეწარმეო დანიშნულებით	P	3 წელი	1 090 მ3/წელიწადში	12,50	202,50
9	ქ. ბათუმი, შამიკაშვილის ქ. N 106	მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება სამეწარმეო დანიშნულებით	P	3 წელი	18 000 მ3/წელიწადში	205,50	241,10
10	ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი, დაბა ხელვაჩაური.	მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება სამეწარმეო დანიშნულებით	P	3 წელი	4 200 მ3/წელიწადში	48,00	209,60
11	ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი, დაბა ხელვაჩაური.	მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება სამეწარმეო დანიშნულებით	P	3 წელი	36 000 მ3/წელიწადში	411,00	282,20
12	ქ. ბათუმი, მეჯინისწყლის დასახლება.	მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება სამეწარმეო დანიშნულებით	P	3 წელი	3 000 მ3/წელიწადში	34,25	206,85
13	ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი, სოფელი შარაბიძეები.	მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება სამეწარმეო დანიშნულებით	P	3 წელი	1 825 მ3/წელიწადში	21,00	204,20
13	ქედის მუნიციპალიტეტი, სოფ. გოგიაშვილები	მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება სამეწარმეო დანიშნულებით	P	3 წელი	1 825 მ3/წელიწადში	21,00	204,20
ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ლიცენზიის გამცემი ორგანოს დასახელება			აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო				

საიდენტიფიკაციო ნომერი	245444844
მისამართი/ტელეფონი	ქ. ბათუმი, კომახიძის ქ. № 119 / 0422 27 35 10
სარგებლობის ლიცენზიის სახე	სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზია
სალიცენზიო პირობები და მოთხოვნები კონკრეტული ობიექტით სარგებლობისათვის	ა) მოპოვებული მიწისქვეშა მტკნარი წყლის რაოდენობრივი აღრიცხვა წარმოებს დამონტაჟებული და დადგენილი მრიცხველის ჩვენების მიხედვით. ამ მიზნით ლიცენზიის მფლობელი ვალდებულია შეიძინოს, დამონტაჟდეს, შეამოწმოს, შეცვალოს აღრიცხვის კვანძის მოწყობისათვის საჭირო მრიცხველი, საჭიროების შემთხვევაში, სხვადასხვა სახის მოწყობილობები, დანადგარები და სხვა საშუალებები, რომლებიც უზრუნველყოფს აღრიცხვის სისტემის გამართულ მუშაობას და დაიცავს მას უკანონო (არასანქცირებული) ჩარევისაგან; ბ) აღრიცხვის კვანძის მოწყობის შესახებ დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს ლიცენზიის გამცემს, რომელიც უზრუნველყოფს მრიცხველზე ლუქის დადგას; გ) ლიცენზიის მფლობელი ვალდებულია, მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება განახორციელოს დამონტაჟებული და დადგენილი მრიცხველის მეშვეობით. ამასთან, მრიცხველი და, შესაბამისად, აღრიცხვის კვანძის შემადგენელი სხვა სახის ელემენტები (დანიადგარები) უნდა იყოს დადგენილი მათი მუშაობაში უკანონო (არასანქცირებული) ჩარევისაგან, რათა არ მოხდეს მრიცხველის ჩვენების შეცვლა ან სხვა სახის ხელოვნური აგრივით, ლიცენზიის მფლობელი ვალდებულია, არ დაუშვას მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება მრიცხველის გვერდის ავლით ან მის გარეშე; დ) აღრიცხვის კვანძი უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედ ტექნიკურ რეგლამენტებსა და სტანდარტებს. აღრიცხვის კვანძი უნდა მოეწყოს ისე, რომ დაინტერესებულ პირს ჰქონდეს მრიცხველის ჩვენების აღების საშუალება; ე) ლუქის დადგას და შესაბამისი აქტის შედგენას ლიცენზიის გამცემს უნდა წარმოადგენდეს თანდასწრებით ახორციელებს ლიცენზიის გამცემის საამისოდ უფლებამოსილი პირი; ვ) ლიცენზიის მფლობელი ვალდებულია უზრუნველყოს ჭის და ჭაბურღილის თავმართულობის მოწესრიგება, ხოლო თვითმდებრივ ჭაბურღილის შემთხვევაში – მისი ჰერმეტიზაცია; ლიცენზიის მფლობელი ასევე ვალდებულია უზრუნველყოს წყაროს დაცვაგაფრთხილება; ზ) ჭაბურღილებზე მოსაწყობი მონიტორინგული თავმართულობა და პერმეტიზაცია; თ) ლიცენზიის მფლობელი ვალდებულია სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის გაცემის შესახებ შესაბამისი ბრძანების ჩაბარებიდან ერთი თვის ვადაში ლიცენზიის გამცემს დასამტკიცებლად წარუდგინოს სასარგებლო წიაღისეულის ათვისების შესაბამისი გეგმა (ყოველწლიურად ასათვისებელი მოცულობის მიხედვით); ი) დადგენილი იქნეს საქართველოს კანონებით, ბუნებრივი რესურსით სარგებლობისათვის საქართველოს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობით და შესაბამისი კანონმდებლობით დადგენილი პირობები, აგრეთვე საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველოს მიერ დადგენილი მოთხოვნები.
აუქციონში მონაწილეობის მისაღებად რეგისტრაციის დაწყების და დასრულების დრო და თარიღი	აუქციონში მონაწილეობის მისაღებად რეგისტრაცია იწყება 2016 წლის 18 აპრილს დღის 12.00 საათზე და დასრულდება 2016 წლის 20 მაისს დღის 18.00 საათზე
აუქციონის დაწყების და დასრულების დრო და თარიღი	ელექტრონული აუქციონი იწყება 2016 წლის 20 მაისს დღის 12.00 საათზე და დასრულდება 2016 წლის 20 მაისს დღის 18.00 საათზე
სხვა მონაცემები	აუქციონზე დაფიქსირებული საბოლოო თანხის გადახდა გამარჯვებულმა უნდა განახორციელოს აუქციონის დასრულებიდან არაუგვიანეს 15 კალენდარული დღის ვადაში

ენიგოსნოვა

უხვი ნაღვლით — მიწაშიაურიღან

მომავალი წლის გაზაფხულზე მინგეჩაური ნიჩბოსანთა საერთაშორისო ტურნირის - აზერბაიჯანის პრეზიდენტის თასის გათამაშებას მასპინძლობს. სხვადასხვა ქვეყნის წარმომადგენლები კანონებსა და კაიკში (ბაიდარ) ეცილებიან ერთმანეთს პირველობას. წლებულს ამ შეჯიბრებაში, ტრადიციულად, საქართველოს წარმომადგენლებმა იყონადეს - სხვადასხვა ასაკში უხვი ნადავლი მოიხვეჭეს.

კაიკი (ბაიდარ) 1999-2001 წლებში დაბადებული
ერთადგილიანი, 200 მ. 1. ლუკა თხილაიშვილი (46,34), 3. გიორგი ქაჯაია (51,39); **ორადგილიანი, 200 მ.** 1. ლევან ტატუნაშვილი, ლუკა თხილაიშვილი (43,36), 3. გიორგი გოგინაშვილი, ლუკა თოფურია (50,72). **ერთადგილიანი, 500 მ.** 2. ემზარ ირემაშვილი (2,23,45), 3. ლევან ტატუნაშვილი (2,24,20). **ორადგილიანი, 500 მ.** 1.

კალოსნოვა

მეფლავისა და ლიხანზიისთვის

წორმეზიბში დაიწყო ძალოსან ქალ-ვაჟთა ევროპის ჩემპიონატი. მეფლავისთვის მებრძოლ ბეზერო კონტინენტის წარმომადგენლებს ოლიმპიური ჩემპიონის - გიორგი ასანიძის ხელმძღვანელობით ცხრა ქართველი ათლეტი დაუბრისბირდება. ერთმა უკვე მოსინჯა ძალები ფიცარნაგზე - 62 კილოგრამ წონით კატეგორიაში ჭაბუკთა შორის ევროპის პირველობის პრიზიორმა რამინ შამილიშვილმა იასპარეზა. ატაცში მან სამივე ცდა გამოიყენა, აკვრაში კი 147 კილოზე ბოლო ორი მისვლა გაუცუდდა. საბოლოოდ ორჭიდაში 265 კილოგრამით მე-9 ადგილი დაიკავა.

ატაკი. 1. ეროლ ბილგინი (თურქეთი, 133 კგ), 2. ფელიქს ხალიბეკოვი (რუსეთი, 133), 3. ვლადიმირ ურუმოვი (ბულგარეთი, 129)... 7. რამინ შამილიშვილი (123).

აკვრა. 1. ჰურსიტ ატაკი (თურქეთი, 170), 2. ვლადიმირ ურუმოვი (ბულგარეთი, 159), 3. იური დუდოგლო (მოლდოვა, 156)... 11. რამინ შამილიშვილი (142).

ორჭიდა. 1. ჰურსიტ ატაკი (თურქეთი, 296), 2. ფელიქს ხალიბეკოვი (რუსეთი, 289), 3. ვლადიმირ ურუმოვი (ბულგარეთი, 288)... 9. რამინ შამილიშვილი (265).

საგულისხმოა, რომ ამ ჩემპიონატზე მეფლავისთვის მებრძოლთა შორის იქნებიან მსოფლიოს და ევროპის მოქმედი ჩემპიონები - ლაშა ტალახაძე და ირაკლი თურმანიძე, ევროპის ექსჩემპიონი რაულ

ცირეკიძე, ახალგაზრდებში კონტინენტის პირველობის პრიზიორები რევაზ დავითაძე და გიორგი ჩხეიძე. ქალთა შორის რიოს ოლიმპიადის ლიცენზიის მოპოვების შანსის გამოსაყენებლად არაფერს დაიშურებს ანასტასია გოტფრიდი.

ევროპის ჩემპიონატზე ქართველთა ფიცარნაგზე გასვლის განრიგი ასეთია:

13 აპრილი. ირაკლი გაბრიჭიძე (77 კგ, B ჯგუფი),

14 აპრილი. რევაზ დავითაძე (85, B),

15 აპრილი. რაულ ცირეკიძე (94, A), ალუდა მანაგაძე (105, B),

16 აპრილი. გიორგი ჩხეიძე (105, A), ანასტასია გოტფრიდი (+75, A), ირაკლი თურმანიძე (+105, A), ლაშა ტალახაძე (+105, A).

ლექსო ცინცაძე
სურათში: რამინ შამილიშვილი.

ხელუხუთი

ლაუოკეხელი „კეგასი“

ჭაბუკ ხელუხუთელთა საქართველოს პირველობებში სამი წელიწადია თბილისის „მეგასი“ ჯეროვან მეთქეობას ვერაგინ უწევს. წლებულსაც ზონალური პირველობების შემდეგ რვა საუკეთესო გუნდი თბილისის ახალ სპორტის სასახლეში შეიკრიბა. ჯგუფებში წრიულმა პაექრობებმა მედლე-

კევილიშვილი - 3, ნ. კევილიშვილი - 1, ქათამაძე - 1, ჯაფარიძე - 1, კახიშვილი, პატაშური, ბუხაიძე, მწვრთნელები - ტ. კალანდაძე, გ. სახვაძე.

„გორი“: თითირაშვილი, გლუზაძე, გახაკიძე - 5, გუდურაშვილი - 4, ნიაზაშვილი - 4, ტარუაშვილი - 3, ლურსმანაშვილი - 1,

ბისტვის მებრძოლი ოთხეული გამოავლინა. ნახევარფინალში „მეგასმა“ „წყალტუბო“ დაამარცხა - 38:27, ხოლო „გორმა“ ფოთის „ოქროს ვერძს“ აჯობა - 25:21.

გადამწყვეტ პაექრობაში მწვრთნელების - ტიტე კალანდაძისა და გიორგი სახვაძის შეგირდებმა აღმავლობით ითამაშეს და გორის გუნდს 18 ბურთის უპირატესობით სძლიეს. გორელებმა ორი წლის წინანდელი შედეგი გაიმეორეს - ვერცხლის მედლები ერგოთ. ბრინჯაოს მედლისთვის დაძაბულ მატჩში ფოთის „ოქროს ვერძმა“ 26:25 მოუგო დასავლეთის ჩემპიონ „წყალტუბოს“.

ფინალი
„მეგასი“ - „გორი“ 35:17

„მეგასი“: დისამინჯია, სანიკიძე, თეზელაშვილი, კუხალაშვილი - 11, კაჭკაჭაშვილი - 6, ლაპიაშვილი - 6, კალანდაძე - 6, თ.

მღებრიშვილი, ოქროპირიძე, შემშენოვი, ხუბულური, გოგინაშვილი, ჩიხლაძე, გიორგაძე, მწვრთნელები - გ. მამაცაშვილი, ლ. მოციქულაშვილი.

მატიჩი მე-3 ადგილისთვის.
„ფოთი“ - „წყალტუბო“ 26:25

„ფოთი“: დანელია, ფაჩულია, შარტაძე - 9, ნოღაიძე - 7, ლორთქიფანიძე - 4, ცხვარაძე - 3, ფანცულაია - 2, დიდა - 1, ბუღალაძე, მახათაძე, უვანია, მწვრთნელები - გ. უვანია, დ. გეგეიძე.

„წყალტუბო“: ხაჭაპურიძე, სილაგაძე, ხელაძე - 11, ნ. ბაბუნაშვილი - 5, ციბაძე - 4, გოგიძე - 3, რ. ბაბუნაშვილი - 1, ბენიძე - 1, ჯიმშელეშვილი, ჯანგაგაძე, გველესიანი, მეფარიძე, ვარდანძე, შვახიარაძე, მწვრთნელები - 6. გოგიძე, გ. ჯანელიძე.

გივი ბაგვა
სურათში: „მეგასი“.

კალათხუთი

ყაყა და „ლალი“ — კლავი იყვი

რამზულარული ჩემპიონატის ბოლოსწინა მატჩი „დალას მავერიქსმა“ სოლტ ლეიკ სიტიში „იუტას“ მოუგო და პლეი ოფის საგზურს მოიპოვა. ზაზა ფაჩულიას გუნდმა დასავლეთ კონფერენციაში მე-7 ადგილი გაინაღდა, რაც იმას ნიშნავს, რომ ტენესელში პლეი ოფის პირველ წრეში ლიგის ერთ-ერთ ლიდერ „სან ანტონიოს“ შეხვედრიან.

იუტაში გამართული მატჩი ორივე გუნდისთვის უდიდესი მნიშვნელობის იყო. იუტელთათვის საერთოდ ყოველ-არყოფიან გახლდათ, რადგანაც წაგების შემთხვევაში პლეი ოფის საგზურს ფაქტობრივად კარგავდნენ.

ერთი სიტყვით, შეხვედრას უდიდესი მნიშვნელობა ჰქონდა და ქართველი გულშემატკივრების გასახარად, რომლებიც დალასკელებს ფაჩულიას ხათრით ქომაგობენ, „მავერიქსმა“ 101:92 იმარჯვა. სტუმრებს გამარჯვების კენ

დირკ ნოვიციკი გაუძღვა. ვეტერანმა გერმანელმა 22 ქულა და 11 მოხსნა მიითვალა. 23 ქულა მიაშველა ტენესელს ექსიუტელმა დერონ უილიამსმა, ხოლო ვესლი მეთიუზმა შესწევდა 20 ქულით დაასრულა. ფაჩულია სასტარტო ხუთეულში იყო და მოედანზე 27 წუთი გაატარა. ქართველმა ცენტრმა საკმაოდ ნაყოფიერად ითამაშა და თავი 5 ქულას, 9 მოხსნას და 3 პასს მოუყარა.

„დალას“ 42 გამარჯვების წილ 39 მარცხი აქვს და, როგორც ვთქვით, დასავლეთ კონფერენციაში მე-7 ადგილზეა. რეგულარული ჩემპიონატის ბოლო მატჩში დღეს სატურნირო თვალსაზრისით არაფრისმომცემ თამაშში ფაჩულიას გუნდი „სან ანტონიოს“ უმასპინძლებს. შეხვედრას უფრო დაზვერვითი ხასიათი ექნება, რადგან სწორედ ეს გუნდები შეხვედრიან ერთმანეთს პლეი ოფის პირველ წრეში.

ვიტალი ჯაფარიძე

თაოვა

სპორტის საერთაშორისო დღის აღსანიშნავად საქართველოს სასკოლო სპორტის ეროვნული ფედერაციის ორგანიზებითა და თბილისის განათლების, სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამსახურის ფინანსური მხარდაჭერით წელს უკვე მეორედ გაიმართა ჩემპიონატი მადიდის ჩოგბურთში — „თბილისის ღია ჩემპიონატი“ თბილისის საჯარო და კერძო სკოლებს შორის (მთავარი მსაჯე ეროვნული კატეგორიის

არბიტრი სულანა გვილაძე). ტურნირში 52 სკოლა მონაწილეობდა.

ასპარეზობას საქართველოს ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი (რექტორი გურამ

არის ასეთი ფედერაცია

ძაგანია) სამი დღის განმავლობაში მასპინძლობდა.

დაძაბულ ბრძოლებში ფინალში გამოსვლის პატივი სვდათ №84, №90, №97, №150, №161, №207 საჯარო სკოლებს, კლასიკურ გიმნაზიასა და ვალდორფის თანვისუფალ სკოლას;

მათ შორის საბრძოლო ადგილებში შემდეგნაირად განაწილდა:

I ადგილი — 150-ე საჯარო სკოლა;

II ადგილი — 90-ე საჯარო სკოლა;

III ადგილი — 161-ე საჯარო სკოლა.

საუკეთესოთა გარდა, დაჯილდოვდნენ ყველაზე პატარა და ვეტერანი მონაწილენი - №90 საჯარო სკოლის მესამეკლასელი აკაკი გაბიციანაშვილი და №108 საჯარო სკოლის სპორტის პედაგოგი, მსოფლიო ჩემპიონი ვეტერანებს შორის ბერძნულ-რომაულ ჭიდაობაში (2011 წ. პოლონეთი) შალვა გაფრინდაშვილი.

განსაკუთრებული საჩუქარი — ცნობილი მსახიობის ლევან ყოჩიაშვილის ავტოგრაფიანი ჩოგბურთის ბურთი ერგო №84 საჯარო სკოლის მოსწავლეს ირინა რუსიძეს.

თითოეული სკოლის გუნდი მოსწავლეების, მასწავლებლისა და მშობლისაგან შედგებოდა, რაც ტურნირის სხვა სასკოლო სპორტული ასპარეზობისაგან განსხვავებდა. საინტერესო იყო ნაგუდის ფაქტიც, რომ ფინალში გასული გუნდების ინტერესებს იცავდნენ თბილისის მერიის, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსა და მასპინძელი უნივერსიტეტის, ასევე საზოგადოებისათვის ცნობილი სახეები.

თბილისის მერიამ, შესაბამისი ხარისხის პრიზების გარდა, რჩე-

© გუნაბა მხარანაშვილი

ზაფხული 10 დღით ადრე იწყება, ზოგჯერ ნახევარი საუკუნის წინათ

უკანასკნელ წლებში ზამთარი სულ უფრო ადრე უთმობს ადგილს ზაფხულს. ამის ყველაზე მკაფიო ნიშანია მცენარეების ნაადრევი ყვავილობა. მაგრამ მეცნიერებისთვის არსებობს ზაფხულის ადრე დადგომის სხვა, უფრო ზუსტი საბუთები.

ფრანგ მკვლევართა მიერ ჩატარებულმა ანალიზმა აჩვენა, რომ ეს პროცესი მართლაც სახეზეა და სულ უფრო წინ მიდის. მათ შეისწავლეს ამინდის შესახებ ცნობების მრავალწლიანი ჩანაწერები. გამოკვლევამ აჩვენა, რომ უკანასკნელი 50 წლის განმავლობაში ზაფხულის დაწყების თარიღმა დაახლოებით 10 დღით ადრე გადმოინა.

უფრო მეტიც, პროცესი თუ ასე გაგრძელდა, საუკუნის დასასრულისთვის ზაფხული შეიძლება ჩვეულებრივზე 20 დღით ადრე დაიწყოს ხოლმე.

კვლევის გასაადვილებლად მეცნიერებმა წელიწადი ორ თანაბარ ნაწილად – ზაფხულად და ზამთრად დაყვეს. ევროპაში ამ მონაცვლეობას ორი მთავარი ფაქტორი განაპირობებს. ერთი მხრივ, ესაა ატლანტიკის ოკეანიდან მომავალი ქარები. მეორე მხრივ კი, ესაა ალმოსავლეთი ევროპიდან მომავალი ტენიანი და ზომიერი ტემპერატურის მქონე ანტიციკლონები, რომლებიც ატლანტიკიდან მომავალ ჰაერის მასებს ალუდებენ წინ.

ამის შედეგად ზამთრობით გვაქვს ცივი და ნაკლებად ნალექიანი დღეები, ზაფხულობით კი მშრალი და ცხელი პერიოდები. მეცნიერები ზაფხულის ნახევარწლიანი მონაკვეთის დასაწყისად მიიჩნევენ იმ დროს, როცა ალმოსავლეთიდან მომდინარე კონტინენტური გავლენა აგრილებას აღარ იწვევს და დასავლეთ ევროპაში პირველად დათბება.

ფრანგმა მეცნიერებმა დაამუშავეს 1950-2010 წლების პერიოდის ამინდის შესახებ მონაცემები. ამ ანალიზს დაემატა უკვე არსებული კლიმატური მოდელური და სტოქოლმოდ დადგინდა ამინდის ცვლილების ტენდენცია შემდგომი ათწლეულებისთვის.

შესწავლილმა მასალამ აჩვენა, რომ მეტეოროლოგების მიერ დადგენილი ზაფხულის დასაწყისის თარიღი იყო 12 აპრილის სიახლოვეს. მაგრამ უკანასკნელი ათი წლის განმავლობაში ალმოსავლეთის თბილი კონტინენტური ანტიციკლონები 1-დან 5-აპრილამდე პერიოდში იწყებოდა, ანუ დაახლოებით 10 დღით ადრე. ამის მიზეზად მეცნიერები მიიჩნევენ ალმოსავ-

ლეთ ევროპაში თოვლის საფარის ნაადრევ დნობას.

შემდგომმა კვლევამ დაადასტურა, რომ კლიმატის ბუნებრივი მერყეობით ამ მოვლენის ასხნა შეუძლებელია. მკვლევართა აზრით, ზაფხულის სეზონის სულ უფრო და უფრო ადრე დაწყების მიზეზი უნდა იყოს ადამიანი, კერძოდ, ატმოსფეროში CO₂-ის კონცენტრაციის ზრდა.

გიორგი რამიშვილი

მხიარულოვანის გაუპატიურებისთვის ბრალდებულს 23 წლით პატიმრობა მიესაჯა

ზესტაფონის რაიონულმა სასამართლომ გაიზიარა პროკურატურის მიერ წარდგენილი მტკიცებულებები და წარსულში მრავალჯერ ნასამართლეს პ.ფ. 10 წლის გოგონას გაუპატიურების, სექსუალური ხასიათის ძალმომრეობითი მოქმედების ჩადენისთვის და სასამართლოს გადაწყვეტილების შეუსრულებლობისთვის დამნაშავედ სცნო. მოსამართლემ პ. ფ.-ს სასჯელის სახედ და ზომად 23 წლით თავისუფლების აღკვეთა განუსაზღვრა.

პ.ფ.-ს ბრალდების საქმეზე ჩატარდა სასამართლო 16 სხდომა, დაიკითხა ბრალდების მხარის 30 მოწმე. სასამართლო პროცესზე გამოკვლეული მტკიცებულებებით დადასტურდა, რომ 2015 წლის 1 ივნისს, დაახლოებით 00:30 საათზე, ზესტაფონის რაიონში პ.ფ.-მ ძალადობით, ძალადობის გამოყენების მუქარით და უმწეო მდგომარეობის გამოყენებით გააუპატიურა 10 წლის გოგონა, ხოლო შემდეგ მცირეწლოვანთან დაამყარა გაუკუღმართებული სქესობრივი კონტაქტი.

სამართალდამცველებმა პ.ფ. 2015 წლის 4 ივნისს გარდაბნის რაიონის სოფელ თელეთში დააკავეს.

აღსანიშნავია, რომ პ. ფ. წარსულში ნარკოტიკული დანაშაულისთვის იყო მსჯავრდებული და სასამართლოს განაჩენით, მას ჩამორთმეული ჰქონდა ავტოტრანსპორტის მართვის უფლება, მიუხედავად ამისა იგი არ ემორჩილებოდა დაკისრებულ აკრძალვას და ავტომობილს მართავდა.

უაქციო

„MARLBORO“-ს რეალიზაციის ბაზო, 2 პირი დააკავეს

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურმა, გატარებული ოპერატიულ-სამძებრო და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, დიდი ოდენობით აქციზური მარკის სავალდებულო დართვას დაქვემდებარებული საქონლის აქციზური მარკის გარეშე შენახვა-რეალიზაციის ფაქტზე ორი მოქალაქე, —კარენ გასპარიანი და ანზორ პალატიანი დააკავეს.

გამოძიებით დადგენილია, რომ ბრალდებულებმა, საქართველოს ტერიტორიაზე შესაბამისი აქციზური მარკის გარეშე შემოიტანეს და რეალიზაცია გაუქმეს ეს დიდი ოდენობით სიგარეტ „MARLBORO“-ს.

ინტერნეტიდან

ლილი რაისა სიყვარულსა და სექსს არ მალავს

მიუხედავად იმისა, რომ უკრაინაში, ისევე როგორც ყოფილი საბჭოთა კავშირის ყველა ქვეყანაში, სექს-ინდუსტრია და ვნებითი ბიზნესი ჯერ მაინც ახალი ხილია, უკრაინაში უკვე გამოჩნდნენ პორნოსახიობად სახელდებული ასულები, რომლებმაც პოპულარობა მოიხვეჭეს და განცხადებებსაც კი დაშვსობიან აკეთებენ.

უკრაინაში განსაკუთრებულად პოპულარულმა პორნოსახიობამ, რომელსაც მეტსახელად ლილი რაისა ჰქვია, თავი კიევის „დინამოს“ თავგადაკლულ ქომაგად გამოაცხადა და დასძინა, რომ იგი კიევი-

რი კლუბისთვის თავს არ დაზოგავს და იმასაც კი იზამს, რაც ჯერ არ ჩაუდგინია.

საინტერესოა, დარჩა თუ არა ისეთი რამ, რაც ღრმად პატივცემულ ლილი რაისას არ ჩაუდგინია, მაგრამ, მოდით, ამაზე ფიქრს შევეშათ და გულითა და სულით დავუფასოთ ლილი რაისას მშობლიური საფეხბურთო კლუბის სიყვარული. სიყვარულს (აღბათ, ისევე როგორც სექსს) ყოველთვის, შეიძლება, არც უნდა მალავა.

როსტომ რაჭველიშვილი

ინგლისური ისწავლეთ, ტაქსისტებო!

სატაქსო გიზნისი – შეზღუდვა თუ წახალისება?!

სატრანსპორტო ბაზარზე არსებული პრობლემის მოგვარებას თბილისის მერია მომავალი წლიდან გეგმავს. მანამდე კი სმეციალისტები, მძღოლები და მუნიციპალიტეტის მოხელეები პრობლემის გადაჭრის გზებზე ცალ-ცალკე მსჯელობენ. ჯერჯერობით, ოპტიმალური ვარიანტის კონსტრუქციის მოხაზული არ არის.

ცნობილია, რომ 2017 წლიდან ტაქსებისთვის რეგულირების დოკუმენტი ამოქმედდება. როგორც მერის მოადგილე აცხადებს, ძირითადი პრინციპი, რომელსაც დოკუმენტი დაეყრდნობა, უსაფრთხოების პრინციპი იქნება. საუბარია, ავტომობილის ტექნიკურ დათვალიერებასა და მძღოლის ჯანმრთელობის მდგომარეობაზე.

„ჯერჯერობით გვაქვს იმ მოდელის სამუშაო ვერსია, რომელიც ჯერ კიდევ დამუშავების პროცესშია და რომელიც ბევრი მიმართულებით, ალბათ, კიდევ დაზუსტდება. მთავარი ამ ეტაპზე არის უსაფრთხოება, რადგან სფერო ახლა დურეგულირებელია, არაფერ აკონტროლებს ამ სექტორს, რაც პრობლემას ქმნის და ეს უკავშირდება უსაფრთხოებას.“

ეს დოკუმენტი, რომელიც გვაქვს, რამდენიმე პრინციპს ეყრდნობა. უსაფრთხოების კომპონენტი გაყოფილია ორ ნაწილად: ავტომობილის უსაფრთხოება, რომელიც მის ტექნიკურ გამართულობასთან დაკავშირებული საკითხების ერთობლიობას მოიცავს და მეორე – მძღოლის უსაფრთხოების ნაწილი. აქ საჭიროა მინიმალური დოკუმენტაციის წარდგენა, რომელიც ადასტურებს მძღოლის ჯანმრთელობის მდგომარე-

ობას“, — განაცხადა ლექვინაძემ.

ამასთან, დოკუმენტში განვირილია სტიმულირების მექანიზმებიც, რა უპირატესობები შეიძლება მიენიჭოს ამ სექტორს. მაგალითად, გამოყოფილი ჰქონდეთ ადგილები, მიიღონ სხვადასხვა პლიუსები. ლექვინაძის თქმით, სამუშაო ვერსიაში ყველაფერი ეტაპობრივად არის განვირული და მოიცავს ოთხ ეტაპს.

თბილისში დაახლოებით 40-50 ათასი ტაქსი მოძრაობს და მათი დიდი ნაწილი მოძველე-

ბული და მოუწესრიგებელია. ამას მხოლოდ თბილისელები კი არა, უცხოელებიც ამჩნევენ.

— დღეს საქართველოში ძალიან ბევრი ტურისტი ჩამოდის. ისინი ერთმანად აღნიშნავენ, რომ ჩვენს ქვეყანაში ტაქსების სერვისი ვერანაირ კრიტიკას ვერ უძლებს, რომ მძღოლების მომსახურების ხარისხი ძალიან დაბალია, მათ არ იციან ელემენტარული, საკომუნიკაციო უცხო ენა, ტაქსებში არ

მგზავრობის ყველაზე ნორმალური საშუალებაა.

— მიუხედავად ბევრი ნაკლისა, ტაქსი ყველაზე ნორმალური ტრანსპორტია თბილისში, რადგან ავტოტესები ამორტიზებული და გადატვირთულია. ტექნიკურად გაუმართავი, ასევე გადატვირთულია მიკროავტობუსებიც, არანაკლები დისკომფორტი სვდება ადამიანს მეტროში, რომლის უსაფრთხოებაც ძალზე მნიშვნელოვანია. ამ ფონზე ყველაზე უკეთესი საშუალება მაინც ტაქსია.

ამიტომ, ეს ხალხი კი არ უნდა შებოჭონ, უნდა წახალისონ, ხელი შეუწყოთ, ბიზნესი დაინტერესონ, რომ ამ სექტორში ფული ჩადოს. ისეთი სერვისი უნდა შეიქმნას, რომელიც ამ სფეროს განვითარებას შეუწყობს ხელს. დღეს ძალიან ბევრ ადამიანს სურს, შექმნას კომპანია და ამ დარგში დასაქმდეს, მაგრამ ისინი სხვა მოთამაშეებთან ერთად თანაბარ მდგომარეობაში უნდა იყვნენ, — აცხადებს ურუშაძე.

ნიკა ასლანიძე

ყურადღება!

2016 წლის 15 აპრილს (პარასკევს) 15 საათზე გაიმართება საქართველოს ბიზნესის მეცნიერებათა აკადემიის მორიგი სხდომა, რომელზეც მოხსენებით გამოვა ტექნიკური მეცნიერებათა დოქტორი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის პროფესორი, საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა და საქართველოს ბიზნესის მეცნიერებათა აკადემიების ნამდვილი წევრი, აკადემიკოსი

არჩილ ვაშაქიძე

თემაზე: **„ელექტრული ველები და ჯანმრთელობა“.** სხდომა გაიმართება საქართველოს ჰუმანიტარულ-ეკონომიკური საბაკალავრო კოლეჯის საკონფერენციო დარბაზში (ალ. ყაზბეგის 47, VI სართული).

დასწრება თავისუფალია.

თეიმურაზ პაპუნაშვილი,
საქართველოს ბიზნესის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი, პროფესორი, ქ. თბილისის საპატიო მოქალაქე.

აზრის დაბადება და ... წაპითხვა

ადამიანის თავის ტვინში აზრის დაბადების უნიკალური მომენტის დაფიქსირება შეძლეს ამერიკული კარნეგი-მელონის უნივერსიტეტის სპეციალისტებმა.

ექსპერიმენტში 16 მოხალისე მონაწილეობდა, რომლებსაც რვა გადაწყვეტილი ცხოველის კვების რაციონისა და ცხოველმყოფელობის თაობაზე ინფორმაცია მიაწოდეს. ამ დროს მკვლევარები მათი თავის ტვინის ცალკეული უბნების აქტივობას ფუნქციონალური მაგნიტო-რეზონანსული ტომოგრაფიის მეთოდით სწავლობდნენ. აღმოჩნდა, რომ თითოეული ცნებისთვის აქტივაციის უნიკალური ნიშანი წარმოიშვებოდა, რის საფუძველზე კომპიუტერულმა პროგრამამ შეძლო იმის წინასწარმეტყველება, თუ გადაწყვეტილი ცხოველებიდან კონკრეტულად რომელზე ფიქრობდა ესა თუ ის მოხალისე დროის განსაზღვრულ მონაკვეთში. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, მეცნიერებმა შეძლეს ადამიანების აზრების წაკითხვა.

სუფრაზე უფრო მშრალი გოსტნული და სილი მიიტანეთ!

ავტორიტეტული ჟურნალის „Science“-ს ექსპერტების პროგნოზით, რომელიც სამეცნიერო კვლევების საფუძველზეა შედგენილი, 2030 წლისთვის გულის სისხლძარღვთა დაავადებებისგან სიკვდილიანობა მდიდარი ქვეყნების მოსახლეობაში გაცილებით მაღალი იქნება, ვიდრე განვითარებად ქვეყნებში, თანაც მეტად საგანგაშოა, რომ დროთა განმავლობაში ეს სხვაობა სულ უფრო მეტად გაიზრდება.

საქმე ის არის, რომ ღარიბ ქვეყნებში კვების საფუძველს ბოსტნეული და ხილი შეადგენს, რაც, როგორც დადასტურებულია, იქ კვების მრეწველობა უფრო ცუდადაა განვითარებული, შესაბამისად, ქოლესტერინის, მარილის, შაქრისა და ტრანსცხიმების შემცველი დამუშავებული სურსათიც ნაკლები ოდენობითაა. განვითარებულ ქვეყნებში კი მოსახლეობა, უმეტესწილად, შინ არ იკვებება,

© ცინცხალი ანეკდოტები

კარბად წაცმული მამაკაცი დგას ნიუ-იორკში ცათამბჯენის სიახლოვეს და სიგარეტს აბოლებს. მასთან ჟურნალისტი მივიდა და ეუბნება:

— გამარჯობათ, მე „ნიუ-იორკ ტაიმის“ კორესპონდენტი ვარ. შეიძლება, რამდენიმე კითხვა დაგისვით?

— კი, ბატონო, არსად არ მენქარება.

— დიდი ხანია, რაც ეწევით?

— ახლა 43 წლისა ვარ. 16 წლიდან ვეწევი.

— რომელ სიგარეტს ეწევით, თუ საიდუმლო არ არის?

— არანაირი საიდუმლო არ არის, მალბოროს ვეწევი.

— ბევრს ეწევით?

— დღეში ორ კოლოფამდე.

ჟურნალისტი კალკულატორს ამოიღებს, რაღაცას ანგარიშობს და მერე კვლავ მიმართავს მამაკაცს.

— იცით, რომ არ ეწეოდეთ, დაზოგილი ფულით აი ამ ცათამბჯენს რომ იყიდდით?

— სერიოზულად?... თქვენ თვითონ ეწევით?

— არა, არ ვეწევი.

— ცათამბჯენი გაქვთ?

— არა.

— აი, მე კი ვეწევი და ცათამბჯენიც ჩემია...

ვანდალება ერთი დღის გახსნილი სკვერი დაარბიის

ბათუმში, შინდისის გამრების სახელობის სკვერში ახლად დარგული ხე-მცენარეები და ინფრასტრუქტურა დაზიანეს. ბათუმის მერიის ინფორმაციით, შემთხვევა გუშინ, გამთენიისას მოხდა.

„გამთენიისას შინდისის გამრების სახელობის სკვერში ვანდალურად გაანადგურეს ახალდარგული ხე-მცენარეები. დაზიანებულია სკამები, სანაგვე ურნები და სკვერში არსებული ინვენტარი. ფაქტს სამართალდამცავი ორგანოები იძიებენ. შინდისის გამრების სახელობის სკვერი გუშინ გაიხსნა. ბათუმის მერია მოუწოდებს მოსახლეობას, გამოიჩინონ სამოქალაქო პასუხისმგებლობა, გაუფრთხილდნენ და არ დაზიანონ ქალაქის ინფრასტრუქტურა“, — აცხადებენ ბათუმის მერიაში.

უკეთეს შემთხვევაში კი სუპერმარკეტებში შეძენილ გაცხელებულ ეგრეთ წოდებულ სწრაფ საკვებს მიირთმევს, ამიტომაცაა, რომ იქ, ასე ვთქვათ, „ჯანსაღ საკვებს“, რომელიც ჩვენი ჯანმრთელობის ერთ-ერთ მთავარ წყაროს წარმოადგენს, ნაკლებად მიირთმევენ, აქედან გამომდინარე ცუდი შედეგით.

ლიბნოზი... ჰეროსკოპით

კოლუმბიის (აშშ) მკვლევარებმა გამოარკვეეს, რომ სნეულებები ადამიანის დაბადების თვეზე ყოფილა დამოკიდებული.

გამოკვლევაში ნიუ-იორკის კლინიკების 1,7 მილიონი პაციენტი მონაწილეობდა. ექიმებმა დაითვალეს, რომ ასომით უფრო ხშირად ივლისსა და ოქტომბერში დაბადებული ადამიანები სნეულებიან. ფსიქიკური გადახრები ემუქრებათ ნოემბერში დაბადებულებს. გულის უკმარისობასთან დაკავშირებულ პრობლემებს უფრო მარტში დაბადებულები უჩივიან, ყველაზე მეტად ინფექციური დაავადებები კი მაისში დაბადებულებს აწუხებთ. საერთოდაც, სხვადასხვა პათოლოგიები მათ ყველაზე ნაკლებად უდგინდებათ.

აპარჯიშუო მისიერება

ამერიკელმა მეცნიერებმა დაადგინეს, რომ ქალები მესხიერებას ორჯერ უფრო სწრაფად კარგავენ, ვიდრე მამაკაცები.

მკვლევარებმა ამ ფაქტს ჯერჯერობით ახსნა ვერ მოუძებნეს, მაგრამ ცნობილია, რომ მათ, ვისაც მესხიერებასთან დაკავშირებით პრობლემები აქვთ, ალცჰეიმერის ავადმყოფობით დასნეულების კანდიდატები არიან. ეს მონაცემები სტატისტიკურადაა გამყარებული: ამერიკელთა ორი მესამედი, ვინც ალცჰეიმერის დაავადებითაა შეპყრობილი, ქალია.

მოპილურების საფრთხე

მკვლევარებმა დაადგინეს, რომ სმარტფონები უარყოფითად მოქმედებენ მესხიერებასა და ზრუნებაზე.

აღმოჩნდა, რომ რაც უფრო მეტ დროს უთმობს კაცი ინტერნეტსა და მოპილურ ტელეფონს, მით უფრო მეტად ემართება კოგნიტური აშლილობები — უქვეითდება დაკვირვების უნარი, ხდება დაბნეული და გულმავინი. დაკვირვებების შედეგად დადგინდა, რომ გაჯეტებით დიდად გართულ მოხალისეებს გამუდმებით ავიწყდებათ მნიშვნელოვანი ინფორმაცია, საუბრისას კი აზრი უწყდებოდათ.

საქართველოს რესპუბლიკა

SAKARTVELOS RESPUBLIKA

მარბალის ქ. №7
ინფორმაცი 66434

მთავარი რედაქტორი
საბარბაქო ძოშულია
293-37-87
599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გომიანაშვილი
599 53-76-16;

ალექს
ასლანიშვილი
599 56-81-86;
რუსლან რუსია
599 17-21-21;

პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაქიძე
514 33-33-24

გამომცემლობა:
შპს „თანადგობა“-ს გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
ტ: 599 79-76-79
შპს „ახალი საუკუნე“
იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორში“
რკინიგზის ჩიხი №20

საქ(უაქ)070.4(479.22) ს-323

ISSN 2233-3851

ავტორთა საყურადღებოდ!

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს აგებენ ავტორები.

გამოიწერეთ:

6 თვით — 60 ლარი,
1 წლით — 120 ლარი.

მომართეთ: „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია — 2 93 37 87; 599 79 76 79; „მაგნი“ — 2 143 906; „ელვასერვისი“ — 2 388 012; „პლანეტა-ჟორჯე“ — 2 988 990; „პრესა-2012“ — 2341140; „ოლიმპი“ — 599 15 19 69; „პრესა+“ — 551555444; „ჯეიმედია“ — 593 977 888.

ჩვენი მისამართი:
ქ. თბილისი, ი. მამბალოს ქ. №7.
საქმონარის ინფორმაცია 66434

	რუსთაველი პალატის კარსი:	აპრილი 13 აპრილისთვის	ჩვენი მისამართი:
	აშშ დოლარი - 2.278; ევრო - 2.595;	აღმოსავლეთი სანაპირო:	თბილისი, მგზავლის ქ. №7
	ბრიტანული გირანა სტერლინგი - 3.244;	ბარი - ლაპი +8, ფაქ +23	ტელ: 293-37-87, 599-79-76-79
	100 რუბლი - 3.410; თურქული ლირა - 0.803;	პირანი რაიონი - ლაპი +4, ფაქ +20	
	აზერბაიჯანული მანათი - 1.476;	დასავლეთი სანაპირო:	
1000 სომხური დრამი - 5.706	ბარი - ლაპი +8, ფაქ +17		
	პირანი რაიონი - ლაპი +7, ფაქ +17		
	თბილისი: ლაპი +13, ფაქ +22		
		WWW.SAKRESP.GE	